

2021

FRENŠTÁTSKÝ ZPRAVODAJ

SVÁTEK MATEK

Děti mohou opět po roce poděkovat svým maminkám za jejich péči. Den matek se připomíná po celém světě. Kvůli rozdílným tradicím se slaví v různých zemích v různé době. Druhou květnovou nedělí oslavujeme tento svátek nejen u nás, ale také v Německu, Rakousku, Itálii nebo Řecku. Svátek se v tehdejší Československu začal slavit v roce 1923.

Frenštátská radnice má první tajemnici. Je jí Radka Křištofová

Městský úřad ve Frenštátě pod Radhoštěm vede od 1. dubna 2021 Radka Křištofová. Funkci dosud zastával Petr Kubenka, který po bezmála třiceti letech odchází do důchodu.

Radka Křištofová je absolventkou Slezské univerzity v Opavě a Vysoké školy báňské, Technické univerzity v Ostravě, v oborech veřejné správy a samosprávy, regionálních a evropských politik a ekonomie. Působila na pozicích jak v soukromém sektoru, tak ve veřejném sektoru, kdy poslední pozice byla volená funkce starostky. Má dvě dospělé dcery, z nichž jedna ještě studuje. „Těším se na spolupráci s novou tajemnicí. Přichází k nám člověk zvenčí, mimo Frenštát, který má bohaté zkušenosti z působení jak v soukromé sféře, tak i ve státní správě a samosprávě. Jejím hlavním úkolem bude zajištění stabilního a kvalitního chodu úřadu,“ uvedl Miroslav Halatin, starosta města. –red-

foto: Radim archív

Pietní akt k příležitosti Dne osvobození

Ve čtvrtek 6. května 2021 položí představitelé města kytici u pamětní desky obětem II. světové války ve vestibulu radnice a v Parku Osvobození u Památníku poručíka Rožkova. Připomenou si tak 76. let od konce druhé světové války a Památný den města, den jeho osvobození. Pietní akt se s ohledem na stávající situaci uskuteční bez přítomnosti veřejnosti. –red-

foto: Romana Siejskalová

Nové turistické značení na Horečkách

V těchto dnech připravuje Městské kulturní středisko společně s frenštátským Informačním centrem zbrusu nové turistické značení. „Naším cílem je, aby v celé lokalitě vzniklo jedno přehledné značení všech zajímavých turistických cílů na Horečkách. Okruh Naučné stezky Beskydské nebe se rozšíří na celkovou délku 5 km o trasu kolem Jurkovičovy sušárny a památník TGM. Nové značení bude financováno ze společného fondu Horečky – Frenštátu pod Radhoštěm a Trojanovic,“ uvedl ředitel MěKS Marian Žárský. –red-

foto: Marian Žárský

Nominujte sportovní osobnost města

Město Frenštát pod Radhoštěm pro rok 2021 vyhlašuje nominaci na ocenění sportovních osobností, které za dobu své sportovní činnosti pro své profesní a lidské kvality mají mimořádný přínos pro rozvoj sportu ve městě. Tato cena nahradí Ocenění nejúspěšnějších sportovců města Frenštát pod Radhoštěm, neboť pandemie COVID – 19 měla v roce 2020 za následek zastavení téměř veškeré sportovní činnosti.

Návrh mohou podat tělovýchovné jednoty, sportovní oddíly nebo kluby se sídlem na území města Frenštát pod Radhoštěm, členové zastupitelstva města, členové komise sportu, vedení města a občané města na formuláři, který je přístupný na webových stránkách městského úřadu, na recepci Městského úřadu anebo vám formulář zašle referent sportu Městského úřadu, Robin Gebauer, na kterého se můžete obrátit i v případě dotazů na ocenění. Kontakt: robin.gebauer@mufrenstat.cz, tel. 556 833 145.

Doručené návrhy vyhodnotí komise sportu. Uzávěrka přihlášek je 31. května 2021.

V případě, že by tělovýchovné jednoty, sportovní oddíly a kluby, popřípadě občané města chtěli podat i návrh na ocenění sportovce, který v roce 2020 podal mimořádný sportovní výkon, tento mohou zaslat na výše zveřejněný kontakt.

Robin Gebauer

foto: Jan Novotný

Frenštát zajistil svoz seniorů na očkování

Pracovníci Městského kulturního střediska, Hasiči, pracovníci Technických služeb i zaměstnanci Astry, CVČ pomohli obyvatelům frenštátských domů s pečovatelskou službou s očkováním proti Covid-19. Ti měli být původně naočkovaní mobilním týmem. Poté, co tato možnost padla, dopravili je zaměstnanci města do vakcinačního centra Nemocnice Agel Nový Jičín.

„Přes mobilní tým, který měl zajistit Moravskoslezský kraj, se původně chtělo nechat naočkovat 109 frenštátských obyvatel DPS. Bohužel se tento způsob očkování nezdařil. Proto jsme ihned po obdržení této informace, kontaktovali seniory, zda by chtěli využít možnosti naočkovat se ve vakcinačním centru s tím, že jim město zajistí dopravu. Nakonec této možnosti využilo 26 seniorů, ostatní se podařilo naočkovat za pomoci svých rodin nebo čekají na podání

vakcí u svého praktického lékaře,“ uvedla Jana Prášková, vedoucí odboru sociálních věcí MěÚ.

„Chtěl bych poděkovat vakcinačnímu centru Nemocnice Agel v Novém Jičíně, že městu vyšlo operativně vstříc a nabídlo jeden společný termín k očkování pro seniory jak pro první, tak druhou vakcínu,“ poděkoval Miroslav Halatin, starosta města. Stále trvá nabídka pomoci občanům města na krizovém telefonním čísle 773 047 765. —red—

Cyklobus se v květnu vrací do Beskyd

Na kopec vás vytáhnou, dolů už svištíte po svých. Cyklobus v Beskydech hlásí start

Autobus s možností přepravy jízdních kol bude jezdit na trase Nový Jičín – Bílá. Poprvé vyjede 1. května, a to hned dvakrát. O víkendech a během svátků totiž budou do Beskyd

jezdit dva spoje denně, jeden na Pustevny, druhý na Bumbálku a Bílou. V pátky se výletníci i se svými koly budou moci nechat vyvézt na Pustevny. V červenci a srpnu, kdy se předpokládá největší zájem o tuto službu, bude spoj na Bílou zajištěn rovněž každý pracovní den. Zpáteční linka bude jezdit každý pátek z Pustevny (mimo červenec a srpen), o víkendech, svátcích a během celých prázdnin z Bílé. V tomto režimu bude cyklobus Beskydy fungovat až do konce září. Službu veřejné linkové dopravy se podařilo po více než dvou letech znovu zavést díky spolupráci měst Frenštát pod Radhoštěm, Kopřivnice, Příbor, Nový Jičín a Rožnov pod Radhoštěm. Autobus s cyklo přívěsem pojme 24 jízdních kol. O celkové náklady se poměrně podělí všechna zúčastněná města. —red—

Chystáme kulturní akce na léto

Je tu jaro, a prý i konec nouzového stavu. Plánovat cokoliv v době, kdy se jak na běžícím pásu mění vládní nařízení a ministři se střídají jako svatí na orloji, je opravdu těžké. Realita je taková, že se prakticky na nic, co je řečeno, nedá spolehnout. Přesto, nebo spíše právě proto, intenzivně plánujeme kulturní akce na léto.

Ano, nemáme a ani nemůžeme mít jistotu, že tyto akce nakonec budeme moci uspořádat. Ale nehodláme se smířit s tím, že živá kultura zmizela z veřejného života. Často slyšíme názory typu: „Proč něco plánujete? Vždyť to nemá smysl, minimálně rok ještě bude všechno zakázané.“ Co na to říci? Nejsme naivní, ani nežijeme na Marsu, abychom neviděli realitu. Ale pozor, realitu si mnohdy vytváříme my sami, svým přístupem k řešení výzev.

Právě proto, nehledě na ustrašené a malověrné rádce, má smysl pracovat na tom, co postupně, třeba byt jen pomalu, vrátí kulturu do našeho života. Proto, stejně jako na podzim, intenzivně pracujeme na přípravě letních kulturních akcí. Včetně Horečky

festu, koncertů i letního kina. Ano víme, že pokud se podaří některou z akcí zrealizovat, bude značně omezena, ale to pro nás není důvod, aby se nekonala vůbec. Umíme improvizovat. Umíme například rozložit festival do několika dní, a tak zmenšit jeho kapacitu. Zkrátka rosteme na úkolech, spoustu věcí jsme se naučili. Tou hlavní je fakt, že nejdůležitější mnohdy není za každou cenu vyhrát, ale nikdy se nevzdát.

První jarní vlaštovkou byl návrat dětí do škol. Otevřela se městská knihovna a koncem dubna proběhl na náměstí farmářský trh a v květnu a následujících měsících je tu celá řada dalších kulturních akcí. Těšíme se na vás!

Marian Žárský, ředitel MěKS

Od 19. dubna je otevřena knihovna

Čtenáři si tak mohou vypůjčit knihy osobně. „Bohužel s ohledem na aktuální situaci není možné nabídnout následující služby: veřejný internet, studovnu, dětský koutek, vzdělávací a kulturní pořady,“ uvedla vedoucí knihovny Pavlína Martiňáková.

Knihovna je otevřena v pondělí a pátek od 8 do 15.00 hodin. Ve středu je zavřeno. A v úterý a čtvrtek od 8.00 do 18.00 hodin.

„Vstup do knihovny je možný pouze s respirátorem FFP2. Dodržování rozestupů a používání dezinfekce rukou bereme už jako samozřejmost. Co je důležité, s obnovením provozu končí automatické prodlužování výpůjček. Od 1. května započne také účtování upomínek z prodlení, upomínky vzniklé do května 2021 budou

stornovány. A i když je knihovna již otevřena, rozhodli jsme se pokračovat v rozvozu knih pro ty, kteří do knihovny nemohou nebo mají obavy. Zde podmínky zůstávají stejné,“ doplnila vedoucí knihovny. „Vzhledem k měnící se epidemiologické situaci v souvislosti s COVID-19 se může provoz knihovny opět změnit. O těchto změnách vás budeme informovat na našem webu a sociálních sítích. Buďte s námi v kontaktu.“

—red—

Frenštátské stíny

Občané pomohli zadržet hledaného

Na služebnu městské policie přijali strážníci telefonické oznámení, že na ulici Za Střelnici se pohybují muži v bílé dodávce, kteří po zahradách poptávají železo. Ve Frenštátě pod Radhoštěm byli viděni již dříve. Po prokázání totožnosti tří osob bylo zjištěno, že po jedné z nich je vedeno celostátní pátrání. Strážníci proto muže předvedli na služebnu Policie ČR.

V zahradě vykrádal auta

Na služebnu Městské policie telefonoval občan, že na pozemku jeho rodinného domu vnikl do dvou nezajištěných vozidel muž. Když se ho snažil zadržet, přeskočil plot a utíkal směrem k vlakovému nádraží. Hlídka městské policie za železničním přejezdem zadržela muže, který odpovídal popisu pachatele. Při zadržení museli strážníci použít donucovací prostředky a nasadit mu pouta. Při prohlídce byly u muže nalezeny věci pocházející z krádeže, a tedy nebylo pochyb, že se jedná o hledaného zloděje. Muž byl předán Policii České republiky, neboť bylo zjištěno, že takových krádeží spáchal více a je stíhán pro několik trestných činů.

Byl agresivní

Hlídka městské policie prověřovala oznámení, že se v prodejně nachází muž, který chvíli předtím kopal do osobního vozidla jedné zákaznice a byl přitom agresivní. Žena musela

z vozidla utéct a schovat se před ním. Strážníci okamžitě vyrazili na místo a vyzvali muže k prokázání totožnosti. Ten začal být agresivní a pokusil se o útěk. Proto strážníci muže spoutali. Muž byl nadále natolik agresivní, že bylo rozhodnuto o převozu do psychiatrické léčebny, a to i z důvodu, že byl předpoklad, že je pod vlivem drog. Tím však případ neskončil, neboť vozidlo bylo natolik poškozeno, že je trestně stíhán pro poškození cizí věci a hrozí mu trest odnětí svobody až na jeden rok.

Kradl kapsle na prani

Pracovník bezpečnostní agentury prodejny Penny Market oznámil na Městkou policii, že zadrželi muže, který odcizil gelové kapsle do pračky. Strážníci na místě zjistili, že se jedná o známou firmu. Přes rejstřík přestupků pak odhalili, že mu opakovaně byla vyměřena pokuta v řádech několika tisíců. Strážníci tedy nebyli při vyřízení nikterak shovívaví a pachatelé vyměřili na místě pokutu ve výši 8 000 Kč. Odcizené zboží bylo vráceno na prodejnu.

Pomohly jim kamery

Z kamerových záznamů Technických služeb bylo zjištěno, že opakovaně v noční době chodí přes plot do areálu osoby, které zde prohledávají kontejnery, zejména pak s vyřazenými elektrospotřebiči. Proto si strážníci na muže počkali a večer je při odchodu ze sběrného dvora zadrželi. Při prohlídce nebylo zjištěno, že by něco odcizili. Jejich trvalé bydliště nebylo na území okresu Nový Jičín a musí se zodpovídat z porušení tehdejšího nařízení o zákazu pohybu mimo okres. Nutno poznamenat, že od té doby je v areálu Technických služeb klid.

Vladimír Pražák,
ředitel městské policie

Rožnovská projde úpravou. Přibudou přechody pro chodce

Město Frenštát pod Radhoštěm získalo dotaci na projekt Zvýšení bezpečnosti komunikace v ulici Rožnovská ve výši 2 375 000 korun „Komunikace první třídy vstupuje do města jako dvoupruhová a následně se rozšiřuje na čtyři jízdní pruhy. To řada řidičů využívá pro předjíždění a často zde dochází k překračování předepsaného rychlostního limitu 50 km/h,“ uvedl Milan Matonoha, referent odboru investic a rozvoje města. Projekt zahrnuje realizaci bezpečného

přecházení pro chodce po této komunikaci, bude se jednat celkově o čtyři přechody pro chodce.

„V rámci stavby dojde k úpravě tří stávajících přechodů a nahrazení jednoho přechodu za bezpečné místo pro možnost přechodu přes komunikaci. Také bude snížen počet jízdních pruhů na dva v místě přechodů pro chodce. Samozřejmě je i zajištění bezbariérového pohybu osob pohybově či zrakově postižených,“ upřesnil Milan Matonoha.

—red—

Městská policie využívá radar na měření rychlosti

Městská policie Frenštát pod Radhoštěm v rámci své činnosti kromě veřejného pořádku, bezpečnosti osob a jejich majetku a dohledu nad dodržováním zákonů, dohlíží na zajištění bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích ve městě. V červnu 2020 zakoupila ruční laserový měřič rychlosti a za sedm měsíců loňského roku, od června do prosince 2020, provedla 136 měření, při nichž zjistila 345 přestupků.

„Za porušování bezpečnosti a plynulosti provozu jsme udělili pokuty v celkové výši 176 500 korun. Většina z 345 řidičů zaplatila blokovou pokutu na místě, 105 převzalo složenku k následnému zaplacení a 24 přestupků bylo předáno k řešení na odbor dopravy Městského úřadu Frenštát pod Radhoštěm,“ uvedl Vladimír Pražák, ředitel Městské policie Frenštát pod Radhoštěm.

Místa, na kterých frenštátští strážníci měří dodržování rychlosti, jsou předem schválena Policií České republiky. „Jedná se o místa, kde je potřeba řešit bezpečnost, například lokality u škol, v sídlištích a dalších potřebných místech. Nejvíce řidiči nedodržovali předepsanou rychlost na ulici Rožnovská a Bezručova,“ doplnil ředitel.

Iva Vašendová,
vedoucí odboru vnějších vztahů

Horská služba opět zasahovala

Kilometr na svozných saních kvůli absolutnímu vyčerpání z pohybu ve vysokém sněhu. To je příběh 66leté ženy, která spolu s dcerou uvízla v Beskydech v hlubokém sněhu. Horští záchranáři se k ženám nakonec museli sami dostat na skialpech, protože na terénní technice to nešlo.

V polovině dubna napadly desítky centimetrů sněhu. Pohyb v půlmetrové sněhové vrstvě dokáže vyčerpávat za relativně krátkou dobu. V Beskydech platila výstraha před hlubokým sněhem, v Krkonoších před námrazovými jevy, ledovkou a náledím.

—red—

Přijímačky na střední školy se blíží. Žáci musí mít negativní test. Povinné jsou i roušky

Bude to rok, kdy se za žáky z důvodu pandemie koronaviru zavřely dveře škol. Po letních prázdninách se sice děti na šest týdnů do lavic vrátily, od poloviny října už se ale opět učí formou online výuky. Žáky pátých a devátých ročníků navíc čeká první velká zkouška. Přijímací zkoušky. Ve Frenštátě pod Radhoštěm se uskuteční v Gymnáziu a SPŠEI a Hotelové škole.

Už pátým rokem všichni žáci, kteří chtějí na střední škole studovat daný obor s maturitní zkouškou, konají povinně jednotnou přijímací zkoušku. Ta je připravována společností CERMAT a skládá se z testu z matematiky a testu z českého jazyka a literatury. V letošním školním roce se budou přijímací zkoušky konat v termínu od 3. do 6. května.

Před přijímacími zkouškami na střední školy budou muset žáci předložit potvrzení o negativním testu ne starším 7 dnů. Doklad o negativním testu budou moci nahradit potvrzením o prodělané nemoci v posledních 90 dnech nebo o očkování. Test na covid-19 je povinná zajistit základní škola. „Pokud uchazeči potřebný doklad nepředloží, nebudou připuštěni ke zkoušce,“ uvedl zástupce ředitele Gymnázia a SPŠEI René Gráf. Při zkouškách budou povinné roušky či respirátory. „Ve třídě bude maximálně 15 studentů,“ dodala administrativní pracovnice školy Eva Holasová.

A kolik uchazečů se hlásí na Gymnázium a SPŠEI?

Kritéria na Gymnázium jsou nastavena tak, že žákům budou započítány výsledky prospěchu z prvního pololetí 8. třídy a z prvního pololetí 9. třídy základní školy a výsledky testů přijímacích zkoušek. Tyto pak budou přepočteny na body, které určí pořadí uchazečů. Na čtyřletý obor Gymnázia se přihlásilo celkem 54 žáků. Na základě vyhlášených kritérií bude přijato prvních 30 nejúspěšnějších. K osmiletému studiu Gymnázia přihlásilo své děti celkem 72 zákonných zástupců, ve školním roce 2021/2022 se otevře jedna třída tohoto typu studia, bude tedy přijato třicet uchazečů.

Na SPŠEI se nejvíce zájemců hlásí na čtyřletý maturitní obor Elektrotechnika se zaměřením na aplikaci počítačů. Přihlášku si podalo celkem 109 zájemců, přijato bude 60, tedy dvě třídy. Na čtyřletý maturitní obor Informační technologie se přihlásilo 83 uchazečů a bude přijato 30 (1 třída). Kritéria jsou na oba maturitní obory nastavena tak, že se započítává prospěch z 1. pololetí 8. třídy a z 1. pololetí 9. třídy základní školy a výsledky testů z přijímacích zkoušek. O tříletý učební obor Elektrikář,

který je ukončen výučním listem, projevil zájem 42 uchazečů a přijato bude 30. Přijímací zkoušky se na tento obor nekonají, uchazeči budou přijati na základě prospěchu ze základní školy.

A jak prožívají žáci dny před zkouškami?

Mikuláš

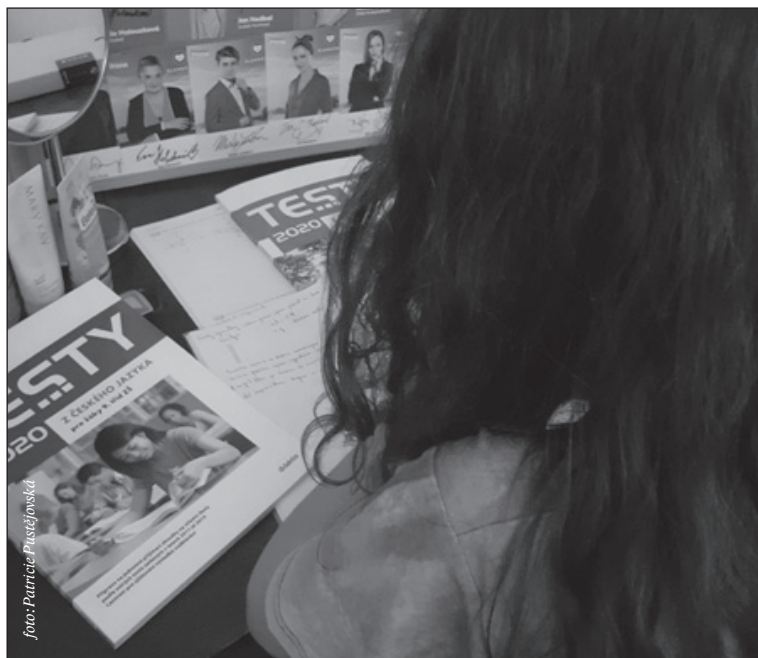
„Po dopoledni na online výuce počítám příklady, zkouším online testy. S učiteli probíráme učivo určené k přijímacím zkouškám, ale především samotnou taktiku vyplňování testů, postupy, které fungují a jsou osvědčené,“ popsal přípravu na přijímačky Mikuláš.

Adéla

„V rámci online výuky máme navíc dobrovolnou hodinu matematiky a češtiny, na kterých se připravujeme na přijímačky. Kromě toho si doma zkouším testy z minulých přijímacích zkoušek. Máme teď i možnost využít konzultaci přímo ve škole s učiteli. Strach mám z testu z matematiky, u češtiny si celkem věřím,“ svěřila se patnáctiletá Adéla, která se hlásí na frenštátské gymnázium.

Na frenštátskou Hotelovou školu se hlásí 159 žáků

Pro nový školní rok 2021/2022 obdržela Hotelová škola celkem 159 přihlášek na dva učební obory a na tři obory ukončené maturitní zkouškou. V rámci přijímacího řízení se budou konat jednotné přijímací zkoušky na čtyřletý obor Cestovní ruch, kde počet přihlášek překročil počet žáků předpokládaný pro přijetí. Uchazeči budou skládat jednotnou písemnou zkoušku z českého jazyka, literatury a matematiky. Pro další maturitní obory ředitel školy rozhodl o nekonání přijímacích zkoušek v souladu s opatřením Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Žáci budou přijímáni na základě splnění stanovených kritérií a bodového hodnocení, které uchazeč získá za prospěch v prvním pololetí předposledního ročníku a v prvním pololetí posledního ročníku ZŠ. Uchazeči o nástavbové studium budou přijímáni podle průměrného prospěchu ve druhém pololetí prvního ročníku a v prvním pololetí třetího ročníku střední školy. Zájemci o tříletý učební obor Kuchař-číšník

a Cukrář přijímací zkoušky skládat nemusí a budou přijati na základě splnění kritérií přijímacího řízení a bodového hodnocení prospěchu ze základní školy. Výsledky řádného

termínu přijímacího řízení a seznam přijatých uchazečů budou zveřejněny dne 19. 5. 2021 na veřejně přístupném místě ve škole a na internetových stránkách školy. **—red—**

Maturity zůstávají, ústní zkouška z jazyků není povinná

Tradiční podoba zkoušky z dospělosti zůstává zachována. Žáci ale mají řadu logických úlev. Didaktické testy, které se měly konat začátkem května, se překládají až na jeho konec 24. až 26. 5. Zcela zásadní změna se týká zkoušky z češtiny a cizího jazyka. Písemné zkoušky jsou zrušeny a ústní část zkoušek se stává nepovinnou. Je tedy na rozhodnutí žáka, zda je konat bude, nebo nebude. V případě, že se žák rozhodne je neabsolvovat, nebudou součástí hodnocení na maturitním vysvědčení. Úspěšné zvládnutí didaktického testu tak bude považováno za plnohodnotnou zkoušku z českého jazyka a literatury a z cizího jazyka. Závěrečná zkouška pro obory s výučním listem bude obsahovat pouze dvě části, praktickou zkoušku, a dále písemnou zkoušku, nebo ústní zkoušku dle výběru ředitele školy. Vzhledem k současné situaci, kdy neprobíhá odborný výcvik, se nově prodlouží období pro konání praktické zkoušky do konce měsíce srpna 2021.

A jak prožívají dny před maturitou studenti?

Terka

Maturita, přijímačky na vysokou a nekončící kolotoč měnících se pravidel a informací. V hlavě už mám z toho všeho asi nového nájemníka – opičku s činely. Mocht si nechat odpustit ústní zkoušky z češtiny a cizího jazyka znělo nejdříve jako lákavá nabídka, ale já jsem si, jako správný milovník stresu, nechala celou maturitu tak, jak má být. Že bych se na ni už ale začala učit, necelé dva měsíce před dny D, to zatím nehrozí. Online hodiny pořád máme, takže úplně odpočívat nemůžu.

Větším strašákem jsou přijímačky na vysokou, které už někteří z mých vrstevníků mají dávno za sebou a jsou třeba, narozdíl od mé maličkosti, někdy přijati (to hladinu stresu MÍRNĚ zvyšuje). Tak snad mi zvýšená míra modlení se ke všem existujícím božstvům, a trocha toho učení, pomůže se taky někde dostat. Ale co, kdyby náhodou, pan Babiš přece říkal, že do Agrofertu stačí maturita, tam se můžu na rok schovat a zkusit to znovu. Bojím se toho všeho? Neskutečně. Připadám si zralá na několikaměsíční pobyt v Bohnicích? Naprosto. Co s tím udělám? Pořádně se na to všechno vyspím. **—red—**

Zápis do mateřských škol bez dětí i bez rodičů. Školky upřednostňují elektronickou formu zápisu

Podobně jako pro školy, také pro mateřinky bude letošní zápis ne-tradiční. Musí se obejít bez dětí a vlastně i bez rodičů. V souvislosti s mimořádnými opatřeními vlády rozhodlo ministerstvo školství také o tom, jak budou organizovány zápisy do mateřských škol pro školní rok 2021/2022. Pokud potřebujete předškoláka umístit do školky, pak je nejlepší podat přihlášku elektronicky. Pouze nemáte-li jinou možnost, lze se dostavit i osobně. Podrobné informace najdete na webech všech mateřských škol.

Základní a mateřská škola Tyršova 913 a Základní a mateřská škola Záhumí 408 oznamují, že ve dnech 3. 5. až 7. 5. 2021 se uskuteční zápis dětí do mateřských škol na území města Frenštát pod Radhoštěm (MŠ Dolní, MŠ Markova, MŠ Školská čtvrť).

O přijetí dítěte rozhodne na základě podané žádosti a stanovených kritérií ředitel příslušné ZŠ a MŠ. Předpokládaný počet pro přijetí v jednotlivých mateřských školách pro školní rok 2021/2022 je v Mateřské školce Dolní 19 dětí, Mateřské školce Markova 25 dětí a Mateřské školce Školská čtvrť 53 dětí. Vzhledem k mimořádným

opatřením se upřednostňuje elektronická forma podání žádosti (bližší informace na webových stránkách jednotlivých škol). Pro případ osobního podání žádosti je stanovena doba od 10.00 do 16.00 hod. ve dnech 3. 5. až 5. 5. 2021. Zákonní zástupci k žádosti o přijetí doloží v listinné podobě nebo elektronicky: doklad o řádném očkování dítěte potvrzený praktickým dětským lékařem a prostou kopii rodného listu dítěte. Občané EU doloží povolení k pobytu v ČR. Žádost je možné podat v MŠ Markova, MŠ Dolní nebo MŠ Školská čtvrť.

—red—

Opravuje se podesta radniční věže

V budově radnice se v těchto dnech opravuje havarijný stav části stropu a podesty radniční věže. Bylo zjištěno narušení původních stropních trámů a v rámci stavebně technického posouzení byl prokázán výskyt dřevokazných hub. Dle zpracované projektové dokumentace se provádí odstranění napadených a poškozených konstrukcí s následnou sanací, která bude provedena fungicidními a insekticidními prostředky.

Dojde k výměně poškozených stropních trámů a konstrukcí podlahy půdy. Následně bude provedena jejich obnova. Náklady jsou vyčísleny na cca 320 tis. korun. Celá obnova je financována z prostředků rozpočtu města, dotace ministerstva kultury ČR z programu Regenerace městských památkových rezervací

a městských památkových zón a rovněž z dotace Moravskoslezského kraje. S ohledem na výskyt dřevokazného hmyzu je objednáno kompletní posouzení dalších částí stropů, půdního prostoru a krovu budovy radnice.

Jana Machková,
odbor investic a rozvoje

foto: Patrice Ptáčková

Vzdušný chodník s expozicí bude otevřen nejdříve v červnu

Je tu jaro a na Horečkách se stále pracuje. Ukončení prací zásadně ovlivňuje otevření vzdušného chodníku s expozicí Život v korunách stromů. V okolí chodníku a amfiteátru na Horečkách probíhá těžba stromů napadených houbovým onemocněním kořenů. V první polovině května, kdy snad

bude vhodné počasí, projde celá mostovka naprosto nezbytnou generální údržbou, zahrnující čištění a ochranný nátěr. Následovat bude instalace expozičních prvků. To znamená, že vzdušný chodník bude zpřístupněn veřejnosti nejdříve v červnu 2021.

—red—

foto: Romana Sejkalová

Horská služba zachraňovala turisty po pás ve sněhu

Pět vyčerpaných turistů a dva psy zachraňovali v polovině dubna horští záchranáři v Beskydech. Nebyli špatně oblečení, ale zaskočil je velký přívál sněhu, ve kterém doslova uvízli.

foto: Areliv MOKS

Kolem osmé hodiny večer volala o pomoc trojice se psy, která se nacházela na hřebenové partii Velkého Javorového. „Neměli jsme naštěstí problém s pátráním, věděli přesně, kde jsou, ale už cesta k nim byla velice náročná. Vyjeli jsme na sněžném skútru a terénní čtyřkolce, ale závěrečný úsek jsme museli kvůli hlubokému sněhu jet na skialpech,“ uvedl horský záchranář Marcel Svoboda. Turisté byli vyčerpaní a hladoví. Podobně na tom byli také jejich psi, kteří byli navíc podráždění a útoční. Trojice byla podle záchranářů dobře oblečená, ale neměla čelovky a přicházela tma. Byli po pás ve sněhu a zasněžené bylo i turistické značení. Záchranáři po

vyproštění vlastní techniky převezli trojici do obce Řeky.

Ve stejnou dobu vyjeli další záchranáři na pomoc mladému páru, který uvízl během túry z vrcholu Smrku do Podolánek. „Správně vyhodnotili situaci poté, kdy přibližně dva kilometry šli celkem tři hodiny. I oni měli dobré vybavení, a především zkušenosti, takže se nesnažili jít až do úplného vyčerpání,“ informoval záchranář Jaroslav Pavlica.

Jenže sněhu bylo všude tolik, že i tady záchranáři museli odložit sněžný skútr i čtyřkolku a vyrazit na lyžích. Trvalo jim však dvě hodiny, než se ke dvojici dostali. Byla také po pás ve sněhu. Další dvě hodiny trvala cesta k jejich vozidlu. —red—

Knihovna se znovu otevřela veřejnosti. V pondělí 19. dubna přivítala první čtenáře

Konec nouzového stavu v polovině dubna znamenal nejen otevření hranic okresů a návrat dětí prvního stupně a předškoláků do vzdělávacích zařízení, ale i znovuotevření knihoven. Ta frenštátská fungovala i během stavu pouze tzv. na objednávku. „Čtenáři si objednávali knížky z domova, buď online přes katalog, telefonicky nebo po e-mailu. A my jim je přichystali k vyzvednutí u našeho výdejního okénka,“ upřesnila Pavlína Martiňáková. Takže zcela zavřeno nebylo. Od pondělí 19. dubna smí frenštátskou knihovnu navštívit maximálně 18 lidí současně. „Otevřeme pro volný výběr a půjčovat se bude klasicky u výpůjčního pultu,“ objasnila vedoucí knihovny.

A na jaké květnové novinky se mohou čtenáři těšit?

Historie, láska, tajemství, to vše čtenářům nabízí román od **Mii Sheridan Sběratel přání**. Je to kniha o studu a vítězství, osamělosti a lásce a o setkání dvou srdcí, jež spolu dokážou překonat i ty větší překážky.

Vinařství v bouřlivých časech, to je první díl ságy o rodině obchodníka s vínem od Marie Lacrosse a děj knihy vás přenesení až do roku 1870.

Piliře země, to je nový román Kena Folletta, který v sobě spája vypravěčský um, neobyčejně barvitou představu o středověké Anglii a originální myšlenku přiblížit čtenářům formou čtivého a napínavého příběhu vznik tak jedinečných staveb své doby. V detailních líčeních sleduje proměnu architektonických stylů, ve strhující dobové fresce pak zachycuje mozaiku lidských vztahů nabitých napětím, svár dobra a zla, statečnost a lásku, nenávisť, násilí, intriky i zradu.

Román Normální lidi spisovatelky Sally Rooney vypráví příběh zdánlivě dvou rozdílných lidí, příběh o vzájemné fascinaci, přátelství a lásce. Stejně jako ve své veleúspěšné prvotině *Rozhovory s přáteli* i zde Sally Rooneyová prokazuje nesmírnou otevřenost, vhléd do hloubky a složitosti lidského života, a zároveň britský vtíp a sarkastický nadhled.

Kdo jsou tajemní gangsteři, kteří tento svět bez přestání terorizují, a s jakými problémy se hrdina románu potýká v rámci svého ne-tradičního zaměstnání? Románový debut spisovatele Gen'ičiró

Takahašiho **Sbohem gangsteři** setřel hranice mezi vysokou a populární literaturou, a otevřel japonské literatuře dveře do nové doby, naplněné konzumem a popkulturou.

Detektivní román Franka Gollammera **Strašák** se odehrává ve válečných Drážďanech, kde řadí neznámý zabiják. Spisovatele Stephen Kinga, mistra hororu není potřeba dlouze představovat. V knihovně najdete jeho aktuální novinku **Ústav**. Dramatický příběh o dobru a zlu ve světě, kde hodní kluci vždy nevyhrají.

A do žánru hororu patří i další novinka **Lockdown** spisovatele **Alexandra Gordona Smitha**. Trináctiletý Alex je krivě obviněn z vraždy a jeho život se navždy změní. Ocitne se ve Výhni – vězení pro mladé delikventy, nejtvrdším na světě. Jde o rozlehlé prostory hluboko pod zemí, kam vede jen jedna cesta, ven žádá a strach ze smrti tu je ta nejmenší starost.

Při čtení knihy **Život je boží** máte jedinečnou příležitost potrénovat i svou angličtinu. Martin Randyssek napsal lehce erotický deník mladého muže a kniha je psána jako česko-anglický zrcadlový text pro mírně pokročilé.

Tesáky, tak se jmenuje komiksová kniha Sarah Andersenové. Vypráví v ní příběh soužití upírky a vlkodlaka. Vtipná a milá knížka, kterou by si příznivci fantasy neměli nechat ujít.

Novinky čekají i na dětské čtenáře

Knihovna neustále rozšiřuje nabídku knih z edice *Kouzelného čtení* a nově přibyla například kniha

Dinosaurius. Pro úplně nejmenší najdete v knihovně krásně ilustrovaná a roztomilá leporela na různá témata, například **Kočíčka, měkké tlapky na dokonalé mazlení**. Skvělá pohádka na dobrou noc, díky které bude váš mrňous spát jako v bavlnce.

Pračlověk, který cestoval časem, tak se jmenuje kniha Terryho Pratchetta. Jedná se o vybrané povídky a objevují se v nich králové a starostové, chlupatý neandrtálec, nebojácný luční koník, Krysař, špetka cestování časem a velká spousta vzrušujících výprav – pod mořskou hladinu i do vesmíru. Určitě to bude stát za to!

Hledej a najdi divy světa, tak se jmenuje kniha Guyarda Romaina. Zábavnou formou se v ní děti dozví nejen o katedrále Notre-Dame nebo Velké čínské zdi, ale hledání nejruznějších postav a věcí je zavede do všech koutů světa.

Co se stalo 15. dubna nebo třeba dnes? Krásná publikace **Dnes se stalo od Ludka Bárty** přináší odpovědi na každý den v roce a zahrnuje jak domácí, tak světové události v dějinách lidstva.

Jana Opatřila zná děti z knih i z programů, které se v knihovně konaly ještě, když to bylo možné. **Knihy Štika Majdalenka a duhový míč** je pohádka o štice Majdalence, která malé i velké čtenáře zahřeje u srdce. A díky nádherným ilustracím budete mít pocit, jako byste se vy sami ocitli pod hladinou. Pokud máte rádi přírodu, ryby a šťastné konce, je tato kniha přesně pro vás.

David Pindur, Martin Stiller a kolektiv vydali druhé rozšířené vydání

Muzeum ve Frenštátě p. R. – výstavy a programy

ISLAND, GRÓNSKO, ALJAŠKA

– TVARÝ A BARVY

Výstava fotografií Lukáše Tvarůžka.

Výstavní síň Muzea ve Frenštátě pod Radhoštěm. Výstava prodloužena do 31. května 2021.

Otevírací doba:

úterý - pátek 9.00 – 12.00, 13.00 – 16.00

neděle 9.00 – 12.00, 13.00 – 16.00

pondělí a sobota zavřeno

www.muzeum-frenstat.cz

publikace Prašivá. Kniha mapuje okolí Prašivé, historii dřevěného kostela i minulost zdejší turistické chaty. Text knihy je doplněn četnými obrázky a v některých případech se jedná o unikátní, dosud nepublikovanou ikonografii ze sbírek paměťových institucí i soukromých sběratelů.

Renomovaná americká novinářka a historička Anne Applebaumové se ve své nejnovější knize Soumrak demokracie věnuje znepokojivému fenoménu posledních let – antidemokratickým tendencím, které jsou stále patrnější jak ve východní a západní Evropě, tak i ve Spojených státech. Naléhavá, a přitom elegantně napsaná kniha Soumrak demokracie je brilantním rozbořením politických posunů, které otráasají světem, a zároveň výzvou k cestě nazpět k demokratickým hodnotám.

S jarem přichází i více práce na zahrádce. Určitě doporučujeme novinku **Květiny pro každou zahradu, kterou sepsal Petr Hanzelka**. Cílem této knihy není jen představit vám zajímavé druhy či odrůdy a usnadnit výběr pro konkrétní stanoviště, ale také vás inspirovat, jaké trvalky zvolit v nejruznějších zahradních úpravách, aby vás pohled na ně těšil od jara do pozdního podzimu. Pokud byste se rádi dozvěděli více informací o řezu ovocných dřevin, nenechte si ujít stejnojmennou knihu od Josefa Suse.

Docházejí vám nápady, co připravit svému dítěti k jídlu, a hledáte inspiraci pro každodenní vaření? **Knihy Mami, mám hlad od Jany Šmid Šinterové** vás provede pestrým světem příkrmů pro děti do jednoho roku. A stravování se věnuje i další novinka **Nebojte se jíst a hubnout**. Karolína Katchaba Hrubešová je jednou z neúspěšnějších foodblogerek současnosti a do knihy sepsala své tipy, rady i 130 původních receptů z autorčiny kuchyně.

–red-

SIEMENS

SIEMENS, S.R.O., O. Z. ELEKTROMOTORY FRENŠTÁT

Získejte super místo v moderním závodě s přátelskou pracovní dobou a volnými víkendy.

Máme pro vás zajímavé pozice do výroby i administrativy.
Více o aktuální nabídce na www.siemenselektromotory.cz

 Martin Křenek
dnes směnový mistr na montáži
Siemens Elektromotory Frenštát

**Staňte se součástí známé nadnárodní
firmy a podílejte se na zajímavých
mezinárodních projektech**

Siemens, s.r.o., odštěpný závod Elektromotory Frenštát patří mezi přední světové dodavatele nízkonapěťových asynchronních elektromotorů. Jsme největším evropským závodem na výrobu standardních elektromotorů osových výšek 225–355 mm, které dodáváme do celého světa. Našimi hlavními zákazníky jsou výrobci čerpadel, kompresorů a klimatizačních zařízení.

V současné době hledáme nové kolegy!

Koho?

Jde například o elektromechaniky na navijárnu a montáž, dále pak strojírenské dělníky, řidiče, obráběče anebo odlévače kovů. Zároveň na TH pozice hledáme product portfolio managera nebo SAP specialisty.

Proč?

Stanete-li se součástí našeho týmu, získáte práci ve stabilní společnosti, atraktivní finanční ohodnocení,

práci na plný úvazek (do kmenového stavu), různorodé možnosti dalšího rozvoje a odborného vzdělání, milé kolegy a kolegyně, v neposlední řadě přátelské, mezinárodní pracovní prostředí.

K tomu vám přidáme ještě nejruznější benefity:

- roční příspěvek 22.000 Kč do programu Benefit Plus (lze využívat i na nákupy potravin ve vybraných řetězcích)
- bezúročné půjčky pro zaměstnance až do výše 300.000 Kč
- odměny při životním a pracovním jubileu až do výše 40.000 Kč
- zvýhodněné nabídky pro zaměstnance Siemens
- závodní jídelna v areálu firmy
- akciový program pro zaměstnance
- dobrovolnický den, zaměstnanecké akce
- 5 týdnů dovolené

Kontakt:

Pozice do výroby: Marie Chocenská,
+420 607 026 613, marie.chocenska@siemens.com

TH pozice: Zuzana Kleinová,
+420 727 896 641, zuzana.kleinova@siemens.com

Dlouholetý šéf frenštátských úředníků končí.

Všechno má svou chvíli, každý záměr pod nebem má svůj čas, říká Petr Kubenka

Petr Kubenka je nejdéle sloužícím tajemníkem v širokém okolí. Na Městském úřadu ve Frenštátě pod Radhoštěm působil od roku 1990 do října 2002 jako místostarosta. Do funkce tajemníka byl jmenován k 1. 7. 2003, kdy řídil tým cca 50 zaměstnanců.

■ *Petre, pro město jsi pracoval třicet let. Ve funkci místostarosty a především tajemníka.*

Léta běží, roky s roky se sešly a já si uvědomuji, jak rychle utekly. Když jsem ve velké zasedací síni MěÚ stanul 1. 7. 2003 jako tajemník před cca 50 zaměstnanci, vůbec jsem neměl představu, že tuto funkci budu vykonávat téměř 18 let. Za tu dobu jsem byl tajemníkem několika starostů – Pavla Orlíka, Stanislava Hrabovského, Zdeňky Leščišinové a Miroslava Halatina. Každé volební období mělo svá specifika, vždy jsem se však snažil pracovat profesionálně a zodpovědně. Funkce tajemníka není jednoduchá, byť v zákoně o obcích je mu věnován jeden paragraf s několika odstavci. Na straně jedné stojí zaměstnanci města, na straně druhé zastupitelstvo města a rada města, a do toho přenesená působnost. Skloubit zájmy a přání všech těchto subjektů nebylo jednoduché, ale v rámci možností se nám to společně dařilo.

■ *Přibliž nám, co je náplní práce tajemníka? Čemu se věnuje?*

K hlavním úkolům tajemníka patří odpovědnost za plnění úkolů Městského úřadu v samostatné působnosti i přenesené působnosti, kdy tajemník zajišťuje výkon přenesené působnosti a plní úkoly uložené zastupitelstvem obce, radou obce nebo starostou. Dále stanoví podle zvláštních právních předpisů platy všem zaměstnancům obce zařazeným do obecního úřadu, vydává spisový řád, skartační řád a pracovní řád obecního úřadu a další vnitřní směrnice. Zúčastňuje se zasedání zastupitelstva obce a schůzí rady.

Vzhledem k tomu, že část zaměstnanců města, zařazených k výkonu práce do Městského úřadu, se podílí na výkonu správních činností, je tajemník současně i vedoucím úřadu a v této funkci zajišťuje soulad pracovního poměru úředníka se zákoníkem práce a vzdělávání úředníků.

■ *Jaké byly začátky?*

Úplné začátky v roce 1990 byly plné euforie, nadšení. Město v té době nemělo žádný majetek. První rozpočet města schvalovaný v březnu 1991 byl na jednom listu formátu A4 a činil cca 2 mil. Kč. Postupně město získávalo majetek, vypořádávalo se se situací po odchodu sovětských vojsk. Městu připadl areál kasáren s vybydlenými objekty a velkými ekologickými škodami. Přebíralo povinnosti z okresních institucí, ať už to byl okresní bytový podnik (převzetí bytů a kotel na tuhá paliva, dodnes vzpomínám na dopis občanů ze Školské čtvrti „...něco s těmi kotelny dělejte, nebo se tu udusíme...“), domy s pečovatelskou službou, technické služby...kulturní zařízení, sportoviště...

Začátky funkce tajemníka také nebyly fádní. K 1. 1. 2003 byla provedena reforma veřejné správy, kdy byly zrušeny okresní úřady a jejich kompetence byly svěřeny obcím s rozšířenou působností. V praxi to znamenalo převzetí úředníků okresního úřadu. Ne všichni šli pracovat na Městský úřad do Frenštátu pod Radhoštěm s radostí. Zřízení nových odborů v rámci MěÚ (např. odbor dopravy) a náročnou personální a organizační práci. V roce 2004 se obec Kunčice pod Ondřejníkem rozhodla opustit správní obvod našeho města

a přejít do správního obvodu Frýdlantu nad Ostravicí. S tím byla spojena náročná administrativní práce.

S přibývajícím kompetencemi a povinnostmi narůstal také počet zaměstnanců města, kdy z počátečního stavu 17 zaměstnanců a dvou uvolněných funkcionářů v prosinci 1990, má dnes město 105 zaměstnanců zařazených do MěÚ, cca 100 zaměstnanců zařazených do organizačních složek zřízených městem, a tři uvolněné funkcionáře.

■ *Které období bylo pro tebe nejtěžší?*

Nemohu říct, že by některé konkrétní období bylo nejtěžší. Spíše to byly momenty, nebo události, které nebylo jednoduché přijmout. Takových událostí však nebylo mnoho.

■ *Na které naopak vzpomínáš rád?*

Nejraději vzpomínám na první volební období (1990-1994), kdy spousta věcí fungovala na základě ústní dohody, kolektiv zaměstnanců na úřadě byl malý, vzájemně jsme si rozuměli a užili i spoustu legrace. Např. jsme plánovali pro potřeby armády doručovací trasy, kdy jsem v domě kultury ve velkém sále předával občanům města povolávací rozkazy, a dodnes žasnu, jak všichni tehdy přišli a rozkazy si převzali. V dnešní době asi nepředstavitelné. Uvedu ještě jeden příklad, kdy město mělo v plánu opravit dva bytové domy po sovětské armádě v kasárnách na dům s pečovatelskou službou. Tehdy přijeli dva úředníci z ministerstva a ptali se, zda máme zpracovanou dokumentaci k přestavbě objektů. Měli jsme zpracovanou jen skicu, jak by to mohlo vypadat, to pro získání dotace stačilo

a město získalo 40 mil. Kč a dva objekty zrekonstruovalo.

Rád vzpomínám na akce, které jsme pořádali pro zaměstnance, ať už to byla akce vaječina, vaření guláše, předvánoční zájezdy na adventní trhy do měst nejen v České republice, ale i do zahraničí. Jsem rád, že se podařilo sjednotit agendy vedené v různých systémech, počínaje spisovou službou, přes odborné agendy, až po účetnictví a rozpočet do jednoho robustního informačního systému. Na tomto místě chci poděkovat za výbornou spolupráci všem zaměstnancům města.

■ *Co bys popřál nové tajemnici?*

Své nástupkyni paní Radce Křištofově přeji, aby ji práce tajemnice naplňovala a aby byla tajemnicí výbornou a úspěšnou.

■ *Co plánuješ v nejbližších dnech?*

Mé oblíbené rčení je: Všechno má svou chvíli, každý záměr pod nebem má svůj čas. A já bych to trochu parafrázoval: Je čas být mladý, je čas stárnout, je čas toto přijmout. A tak po 30 letech práce pro město Frenštát pod Radhoštěm, ať ve funkci místostarosty města či ve funkci tajemníka Městského úřadu, přichází chvíle, kdy se chci věnovat svým zájmům (zahradu, vnoučata...) a prožít každý den tak, abych si mohl večer říct „byl to pěkný den“.

Na závěr Připojuji poděkování občanům města, se kterými jsem ať už jako místostarosta či tajemník řešil různé záležitosti, za jejich názory, za jejich aktivitu a také trpělivost, když se něco nedařilo tak, jak si představovali.

Romana Stejskalová

Student gymnázia uspěl v ústředním kole matematické olympiády

Ústřední kolo matematické olympiády, kterou vyhlašuje každý rok MŠMT ČR, se konalo ve dnech 22. 3. - 23. 3. 2021. Letošního 70. ročníku MO kategorie A se účastnilo 42 nejlepších řešitelů krajských kol soutěže z celé České republiky.

Mezi nimi byl student VI. A třídy osmiletého Gymnázia ve Frenštátě pod Radhoštěm Ondřej Trinkewitz. Cesta do ústředního kola byla dlouhá a nelehká. V domácím a poté klauzurním (oblastním) kole vypočítal O. Trinkewitz všechny příklady správně. V krajském kole se umístil se dvěma dalšími účastníky na výborném 1. – 3. místě, vyřešil všechny úkoly, získal plný počet bodů, a tak si zajistil postup do ústředního kola. Svou účast v ústředním kole a výsledek zhodnotil Ondřej takto: „Ústřední kolo, které se mělo konat v Teplicích, se bohužel muselo díky epidemiologické situaci uskutečnit distančně, což je opravdu velká škoda. Řešili jsme celkem 6 úloh ve dvou dnech. Musel být zajištěn kamerový dohled nebo v mém případě dohled učitele. Musím velmi ocenit práci organizátorů, kteří kromě zajištění odevzdávacího systému OSMO umožnili i setkání s ostatními účastníky

při virtuálním rautu a diskuzi o úlohách, a to s pomocí systému Wonder. Naše řešení byla vyhodnocena už další den po soutěži. Příklady byly jako každý rok zajímavé a zasahovaly do různých oblastí matematiky. Já jsem vyřešil celkem jen 4 a bohužel jsem se o 1 bod nestal úspěšným řešitelem. Ale vzhledem k tomu, že patřím k mladším účastníkům, dostal jsem možnost zúčastnit se výběrového soustředění MEMO – Středoevropské matematické olympiády. Ta se má, a já doufám, že se bude konat v druhé polovině dubna. Takové akce jsou vždy skvělé.“ Ondřej se zajímá o matematiku už od svého nástupu na gymnázium. Zúčastňuje se matematických soutěží, olympiád a soustředění talentů. Má individuální studijní plán a matematiku se učí společně se studenty vyššího ročníku VII. A třídy. Že ji skutečně umí, letos opět dokázal.

Vladimíra Švarcová

Žáci Gymnázia a SPŠEI jsou úspěšní i v době distanční výuky

Podmínky vzdělávání jsou vzhledem k probíhajícímu preventivním opatřením velmi komplikované, přesto žáci Gymnázia a SPŠEI ve Frenštátě pod Radhoštěm dosahují vynikajících výsledků v soutěžích.

V březnu se konalo distanční formou krajské kolo zeměpisné olympiády. Štěpán Káňa, žák I. A osmiletého gymnázia, obsadil osmé místo v kategorii A, Vilém Lerach ze VI. A třídy vyššího stupně gymnázia výborné druhé místo v kategorii D a Michal Dufek z VIII. A rovněž v kategorii D osmé místo.

V okresním kole fyzikální olympiády kategorie E, konané online formou, se umístili žáci nižšího stupně gymnázia na skvělých prvních třech místech. Šimon Bartoň ze IV. A třídy obsadil první místo se získanými 40 body z celkových 40, druhé místo Jan Daniel Mališ také ze IV. A s 38 body a třetí místo Filip Káňa rovněž ze IV. A s 36 body. Všichni tři žáci postupují do krajského kola, které se uskuteční v dubnu. Do krajského kola fyzikální olympiády kategorie C postupuje jako úspěšný řešitel domácího kola také Ondřej Trinkewitz a Lukáš Wendzel, studenti druhého ročníku gymnázia a v kategorii D Martin Guráš a Denisa Valová z prvního ročníku.

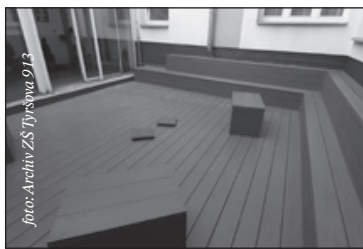
Začátkem března se na Gymnázium a SPŠEI konalo také školní kolo konverzační soutěže v anglickém jazyce. Soutěž probíhala online formou v aplikaci Teams a skládala se z poslechové části a konverzace.

Poslechová část byla na úrovni C1, převyšovala tedy úroveň stávající maturitní zkoušky o dva stupně. V kategorii žáků středních škol se na prvním místě umístil Tomáš Saatzer, student třetího ročníku průmyslové školy oboru elektrotechnika, a Anna Strakošová, studentka VI. A třídy vyššího stupně gymnázia. Finalisté školního kola konverzační soutěže postoupili do kola okresního, a i zde si vedli výborně. I přes velkou konkurenci Tomáš Saatzer obhájil první místo, Anna Strakošová získala místo třetí. Soutěž proběhla přes internetovou platformu Google Meet.

Úspěšně si vedli také studenti zapojení do Studentské odborné činnosti. Do krajského kola postupují Marek Hanus ze II. A třídy nižšího stupně gymnázia s prací z oborů elektrotechniky, elektroniky a telekomunikace s názvem ChromaDLo – Chromatografický datalogger. Z vyššího stupně gymnázia ze VII. A třídy postupují z prvního místa Karolína Cahlíková s prací Psychologie ve sportu a z místa druhého Petra Horníková s prací Poruchy příjmu potravy. Všem soutěžícím blahopřejeme a v dalších soutěžních kolech přejeme hodně štěstí.

Vladimíra Švarcová

Školní atrium má nový kabát

Po 13 letech od rekonstrukce otevřeného atria ve vnitřní části školní budovy Tyršova 913 došlo v minulém měsíci k revitalizaci tohoto

místa. Ztrouchnivělé, zubem času, a hlavně vlivem povětrnostních podmínek značně poškozené dřevěné obložení a lavičky byly vyměněny za nové z trvanlivého materiálu (terasová prkna Perwood). Atrium tak zase v době pěkného počasí může posloužit žákům k výuce pod širým nebem nebo jako relaxační koutek o přestávkách, případně jako prostor pro čekající rodiče a návštěvy.

Zdeňka Murasová, ředitelka školy

Žáci Tyršovky se zapojili do Coronaběhu

Na jaře 2020, když přišla první školní „uzávěra“, začal vycházet ve škole internetový týdenní školní časopis Tyršovská doba covidová. O rok později na jaře 2021 vyhlásil pan učitel Josef Kubeček výzvu pro žáky sedmých až devátých tříd ZŠ Tyršova 913 s názvem Coronaběh 2021. „Běhá“ se po trase Lysá hora – Velký Javorník. Účastní se každý žák sám za sebe, ale také jako součást týmu své třídy. Soutěžící mohou jít, běžet, jet na bruslích, na kole, na běžkách či na koloběžce a zdolaná vzdálenost se přepočítává na běh.

Jak vznikl nápad s Coronaběhem?

Myšlenka pohybové výzvy mě napadla již v říjnu minulého roku, ale stále jsem doufal, asi jako všichni učitelé, že se po následujících čtrnácti dnech, které budou rozhodující, budeme vracet do škol, a tak jsem s vyhlášením výzvy a s její realizací stále otálel. Ovšem poté, co jsme si na konci pololetí výpisy vysvědčení rozdali distančně, jsem poznal, že tu už přestává legrace, a začal jsem pracovat na jednoduché stránce, která bude sloužit k zaznamenávání pohybových aktivit a prezentaci základních statistik. Začátkem února jsem výzvu představil své 8. A jakožto testovací skupině, abych odhalil nedostatky a výzva „nespadla“ na nějakém tom našeptávači a podobně. Během února se z 8. A zapojilo asi deset žáků z pětadvaceti, a tak jsem výzvu 8. března představil všem žákům od 7. do 9. ročníku naší školy. Necelý měsíc po vyhlášení bylo do výzvy zapojeno 42 žáků a 6 pedagogů a dohromady jsme „naběhali“ přes 1300 km, což mi udělalo radost. 14. dubna už to bylo 2000 kilometrů a přihlášených bylo celkem 59 účastníků. V polovině dubna nasněžilo, ale i tak se počet kilometrů navýšil na 2095. Aktuálně máme 2940 kilometrů. Výzva „poběží“ do konce školního roku a já věřím, že než si rozdáme vysvědčení (tentokrát už snad osobně), budeme mít na kontě alespoň 5000 km.

A jak jej prožívají účastníci?

Logan z 8. C

Mým oblíbeným cílem jsou Pustevny, pokaždé jdu jinou trasou. Společnost mi dělá většinou psí

smečka Bady a Muf. Někdy se přidá i kamarádka, která soutěží pod přezdívkou Rákosníček (ze 7. A) s fenkou Niky. Do soutěže jsem se zapojila proto, že při distanční výuce mám více času a přišlo mi to jako dobrý nápad zpestřit si čas po on-line výuce.

Rákosníček ze 7. A

Mám za sebou kilometry chůze, běhu, na kole, na běžkách a v nejbližší době se chystám jet na koloběžce, protože kůň nebyl povolen. Na výletě se psy je větší sranda a mohou nás vytáhnout do kopce. Moje fenka Niky mě netahá, nejraději se pouští z největšího srázu, který tam je. Jeden z našich nejdelších výletů vedl na Radhošť, Pustevny, po Knížecí cestě do Trojanovic. Vyšlo to na 18,4 kilometrů.

Runner z 8. A

Nemám oblíbenou trasu, často je měním, ať je to pestřejší. Při procházkách neobdivuji krásy přírody, ani si neopakuji vzorečky do fyziky, ale poslouchám muziku. Do soutěže jsem se zapojil proto, že mi přišla zajímavá a zajímalo mě, jak na tom jsem oproti ostatním. Ostatní by Coronaběh 2021 mohl hecovat k pohybu.

UŽDU z 9. A

Chodím často, protože mě nebaví běh. Když mě naštve škola, tak to chodím hodně. Mám několik okruhů, které střídám podle počasí. Navíc jsem našel starou mapu okolí s mnoha cestami, tak si vybarvuji ty, po kterých jsem už šel. Nezáleží mi na celkovém umístění, je mi to úplně jedno, hlavně že jdu. A nezdržuje mě, UŽDU...

Petr Ondryáš,
ZŠ Tyršova 913

Před sedmdesáti šesti lety skončila druhá světová válka. Frenštát si připomíná Památný den

Sedmdesát šest let je z pohledu dějin lidstva pouhý okamžik. Z pohledu lidského života je to však poměrně dlouhá doba. Jak se za tu dobu změnil pohled na největší globální válečný konflikt v dějinách lidstva? Dnešní šedesátníci ještě válku znají ze vzpomínek svých rodičů a prarodičů. Dnešní třicátníci ji znají jen z hodin dějepisu, kde jim byl výklad o válce patřičně ideologicky vybarven. A dnešní náctiletí? Soudě podle návštěvnosti filmů s tematikou 2. světové války je jim, řekněme, velmi vzdálená. Zřejmě jsou v porovnání s ostatní hollywoodskou produkcí málo akční. Myslíme, že v době ukrajinské krize je dobré si připomenout, co světová válka je. Uveřejňujeme proto několik vzpomínek.

Libor Knězek

2. května 1945 jsme my, Junáci měli pohotovost na náměstí před tiskárnou br. Knebla. Městem kolovalo plno zpráv o postupu Rudé armády. Vykládalo se, že ruské tanky už jsou na Žuchově.

4. května 1945 jsme sehnali několik balíčků cigaret a zahájili cigareto-ovou akci, jejíž účelem bylo dozvědět se od Italů a Francouzů, kteří ustupovali s německými kolonami zprávy o naší frontě. Ale tito vojáci nevěděli ani, že je Hitler mrtvý. Skákali radostí, když se to dozvěděli a ptali se nás:

„Co chce ještě Německo dělat?“ Odpoledne bylo vidět na Podkopčích dva obrovské ohně. Němci pálili věci, kterých se chtěli zbavit. Byli mezi nimi balíky filmů, mapy, měřičské přístroje i doklady. Benzin vylévali do řeky a večer přišlo to nejhorší. Ozývaly se výbuchy a hřmění děl. Němci vyhodili do vzduchu železniční mosty a zdemolovali nádraží, okny házeli do kanceláří ruční granáty.

5. května 1945 se situace vyhrotila. Všude padaly granáty! Vzpomínám si na strašlivé výbuchy, které byly od sebe odděleny

nepravidelnými přestávkami, někdy půlhodinovou, někdy minutovou. Bylo to vyčerpávající napětí nervů! Zmatený, neuspořádaný německý ústup pokračoval. Viděl jsem německého důstojníka, jak na hlavní křižovatce vytáhl revolver a křičel na řidiče sanitky, který tam chtěl zastavit, „Ich befehle Ihnen. Sie müssen gleich weiter fahren, oder ich werde schießen!“ Kousek dál u Sokolovny se nemohl německý důstojník dovolat jednoho vojáka a řval na ostatní: „Oh, Schweine! Sie fahren nicht mehr! Sie bleiben hier!“ Večer Němci vyhodili do vzduchu i silniční mosty. Noc byla strašlivá. Děšť granátů se snašel na město. Většina lidí nocovala ve sklepě.

6. května 1945 v půl šesté ráno přijeli Rusové!

Miloš Šimurda

Bylo mi 20 let a bydleli jsme tehdy v Horní ulici v Poláchově domě. Se stejně starýma klukama jsme se 5. května vydali na Marek, že budeme pozorovat, jak postupuje fronta. Bylo dopoledne, krásný den a my slyšeli, jak Rusové odstřelují kasárna. Najednou jedna střela spadla tak 300 metrů od

nás. Rozprchli jsme se. Ještě jedna vzpomínka se mi vybavuje. Zajatci tehdy byli zavřeni v kasárnách a my jako mladí skauti jsme měli služby a hlídali je. Já měl na starosti skupinu zajatých Italů. S jedním jsem se bavil, bylo mu tak šedesát let a zoufale si přál, ať už všechno skončí. Měl tyfus, byl zbídačený, vyhladovělý a zničený.

Mahulena Parmová

Tatínek byl ruský legionář a zemřel v prosinci 1941 v koncentračním táboře na tyfus. Když si maminka šla pro urnu, dostala také jeho oblečení. Všimla si, že lemy kalhot byly prostřílené. Byla to hrozná doba. Bydleli jsme tehdy s maminkou a s bratrem Na Drahách. Když osvobodili Rusové Frenštát, chodili po domech pro jídlo. K nám přišlo pět Rusů, kluci tak do 19 let a maminka jim nabídla všechno, co jsme doma měli. Byli slušní a uctívají a za všechno děkovali. Moc jsme toho doma neměli, chleba se sádlem, ale oni byli vděční. Dnes si to těžko někdo dokáže jen představit. Proto si velmi vážím toho, že město každoročně pořádá pietu za zemřelé v té hrozné válce.

Romana Stejskalová

Kterak budova velké Tyršovky přežila bombardování na konci války

Koncem roku 1938 po zabrání pohraničí byl v části dívčí školy (dnes Tyršova 913) uskladněn nábytek uprchlíků z Těšínska a výuka částečně probíhala na chlapecké škole (dnešní muzeum). Od listopadu 1938 bylo do školy přestěhováno gymnázium z Nového Jičína (Nový Jičín patřil k území zabranému Německem), dopoledne byla výuka gymnázia (8.00–12.30), žákyně dívčí školy se učily od 13.45 do 17.20 hodin. V lednu 1940 bylo pořízeno zatemnění pro celou školu. V budově školy sídlila i úřadovna zásobovací komise (výdej potravinových lístků) a úřad ministerstva financí pro zeměměřičské práce a orientaci. V lednu 1941 se gymnázium ze školy přestěhovalo do Valašského Meziříčí, v listopadu 1941 bylo rozhodnuto slučovat třídy na počet 60 žáků ve třídě. Ve školním

roce 1942/43 měla dívčí škola 346 žákyň. Některé učebny školy byly propůjčeny pravidelným kurzům německého jazyka pro učitelstvo a železničáře. Ve školním roce 1943/44 navštěvovalo školu 318 žákyň. Od 21. 3. 1944 do 7. 4. 1944 byla budova zabrána pro Wehrmacht (armádu) a žákyň se učily polodenně v chlapecké škole. Hlavní prázdniny byly zahájeny 14. července 1944, kdy byly čtyři místnosti propůjčeny Hitlerjugend (mládežnická organizace NSDAP) k výuce. Dne 10. 8. 1944 byla část školy vyklizena pro Wehrmacht a 18. srpna pro vojsko vyklizena celá budova, takže žákyň se učily v chlapecké škole. Od vánočních prázdnin (22. 12. 1944) až do 15. května 1945 nebyla pravidelná výuka. Žákyně byly svolávány vždy v úterý do školy, kde dostávaly domácí

úkoly z hlavních předmětů. Když byla budova chlapecké školy obsazena vojskem, shromažďovaly se žákyň v hasičské zbrojárně (u horního kostela) a v malém sále kina Radegast. Pátek 25. března 1945 došlo kolem 20. hodiny k náletu sovětských letadel na Frenštát. Byly shozeny 4 bomby, jedna zasáhla budovu kina, druhá bomba poškodila horní část dívčí školy, třetí vybuchla na nádvoří školy a čtvrtá dopadla nevybuchlá na školní zahradu. Po dělostřeleckém odstřelování a leteckém náletu byla škola ve špatném stavu – vybitá okna, dveře v učebnách a kabinetech rozbity, omítka opadaná, střecha strhána a rozbita.

Na nádvoří byl kráter po bombě a na školní zahradě nevybuchlá bomba. Výuka měla být podle nařízení ONV zahájena ve všech školách 19. května 1945. Kvůli

nevybuchlé bombě na zahradě a nutnosti dezinfekce celého objektu po německé armádě, která pobývala ve škole do bombardování 10. března 1945, se tak nestalo. Při zneškodňování bomby ve školní zahradě došlo k dalšímu poškození střechy domku školníka na školním dvoře a některých oken a dveří školní budovy. Výuka byla zahájena až 9. září 1945. Zpočátku se vyučovalo jen po třech hodinách denně, protože při chladném a větrném počasí nemohly žákyň při rozbitých oknech déle vydržet.

Petr Ondryáš

Použité materiály: Historie naší školy (historie bývalé dívčí školy, současné základní školy ve Frenštátě p. R., Tyršova 913 od jejího vystavění, do současnosti), sestavil PaedDr. Josef Šebetovský Kroniky města Frenštátu, kroniky dívčí a chlapecké školy

Sochy na Radhošti slaví výročí. Radegast a sousoší Cyrila a Metoděje

Sochy Radegasta a Cyrila a Metoděje byly na Radhošti slavnostně odhaleny u příležitosti Slovanské pouti 5. července 1931, tedy před 90 lety. Jejich cesta na vrchol hory byla tak dramatická, až se lidé obávali, zdali budou kraj chránit nebo se budou muset bojovného pohanského boha naopak obávat. Při přesunu Radegasta, uvízlo nákladní auto ve strmé zatáčce na Pustevnách, odkud ho druhý den muselo vytahovat šest párů koní. Navíc se strhl silný déšť provázený bouřkou, při níž blesk zabil jednoho z vojáků, kteří u Radegasta drželi čestnou stráž. Postupně však tuto tragickou událost a respekt k majestátní soše Radegasta nahradila původní idea autora sochaře Albína Poláška. Obě umělecká díla představují dvě epochy – pohanství a křesťanství jako jeden odkaz naší historie, která k nám patří. Dnes jsou neodmyslitelnou součástí našeho kraje.

Socha pohanského boha Slovanů Radegasta, boha slunce, hojnosti a úrody, je vysoká 3 m 20 cm, váží 1,4 tuny. Autorem sochy je akademický sochař Albín Polášek, frenštátský rodák, profesor Akademie krásného umění v Chicagu.

Na svém díle začal Albín Polášek pracovat již v roce 1924 a je známo, že již v Americe vzniklo několik variant tohoto díla. V roce 1930 si autor v Praze najal Novákův ateliér a vznikla konečná podoba Radegasta. Tělo mužské, tvář má podobu lví, hlavu zdobí přilbice v podobě býčí hlavy s rohy, v pravé ruce drží roh hojnosti a v levé sekeru.

Albín Polášek věnoval sochu PJR. Socha z umělého kamene se železnou vložkou byla odlita v pražské slévárně firmy Mašek, a to hned dvakrát. Originál tedy mohou obdivovat návštěvníci v budově radnice a druhý odlitek, původně určený pro autorovu zahradu, stojí dnes v pražské ZOO v Troji.

Původní socha Radegasta byla odhalena a slavnostně předána 5. července 1931 v rámci Slovanské pouti, kterou uspořádala Matica Radhošská a Pohorská jednota Radhošť. Za dlouhá desetiletí však přestal umělý kámen odolávat drsným povětrnostním vlivům, a proto bylo nutno sochu

demontovat a restaurovat. Tohoto úkolu se v roce 1980 ujal olomoucký sochař Karel Hořínek se synem, který trhliny vyspravil a vnitřek vyliil betonem a vyztužil. Na své původní místo byla socha vrácena 11. 6. 1982. Vlivem povětrnostních podmínek ji však provedená oprava nemohla zachránit natrvalo. Proto bylo pracovníky památkového ústavu rozhodnuto o vytvoření repliky z přírodního materiálu – žuly. Tento úkol byl svěřen Kamenickému a restaurátorskému sdružení z Leskovce, Janu Sobkovi a Miroslavu Zubíčkovi, pod vedením akademického sochaře Miroslava Machaly.

Originál Radegasta byl z Radhoště odvezen v květnu 1996. V témže roce se Nošovický pivovar, který má Radegasta v logu, zavázal uhradit finanční náklady spojené s vytvořením kopie. Během několika měsíců vytesali kameníci ze 16,5 tuny vážícího žulového kvádru kopii sochy, která od 4. 7. 1998 opět kraluje na původním místě na hřebeni Radhoště.

Po složitých jednáních byl z rozhodnutí Ministerstva kultury 3. 11. 1998 zrestaurovaný originál sochy Radegasta umístěn ve frenštátské radnici a 6. 11. 1998 slavnostně odhalen.

Formu Radegasta si můžete prohlédnout ve škole na Kopané

Bývalá kopanská škola vedle klubové činnosti spravuje také malou galerii, ve které kopanští vystavují dobové fotografie Frenštátu a umělecká díla místních rodáků. Expozici doplňuje unikátní sádrová forma

sochy Radegasta. Je to forma, kterou kolem roku 1980 zhotovil ve své dílně olomoucký sochař Karel Hořínek, když se chystal na výrobu kopie Radegasta poté, co se ujal jeho opravy.

—red—

Na fotografii je ředitel pražské ZOO Miroslav Bobek s Větem Stavárkem u formy Radegasta ve škole na Kopané

Olomoucký sochař Karel Hořínek při opravě sochy

stojí na Radhošti již devadesát let

Ze starých pověstí

Před mnoha lety žil na Radhošti moravský kníže Radoch. Měl dva syny – Radocha a Bluda. Vládl nejen rozsáhlému kraji v okolí této hory, ale jeho panství sahalo až na sever k řece Olši a na východ až k Váhu. Na počest boha Radegasta nechal kníže postavit na úbočí hory uprostřed bukového a dubového háje chrám. Nedaleko vyčnívalo ze země dvanáct měsíčních kamenů. Jeden veliký kámen stával navíc v jejich středu. Měl podobu kulatého stolu a každoročně se u něho scházelo dvanáct nejmodřejších starců. Ti rokovali o lidských osudech, štěstí i neštěstí. Radegast jim tajně naslouchal, protože si vážil jejich moudrosti...

Koncem jara pak na Radhošti staří Slované slavili letní slunovrat. O nocích se rozzářily vatra, lidé tančili a zpívali. Pohanské zvyky přetrvávaly i do dob křesťanských

...U jednoho z ohňů spatřil Radoch neznámou dívku, která ho zaujala. Protančil s ní noc. Teprve ráno zjistil, že onou dívkou je Kněhyně, a protože se mu velmi líbila, odvezl ji na svůj hrad a rozhodl se, že se s ní ožení. Vše viděl Radegast, kterého přepadl vztek i lítost dohromady, protože sám Kněhyni miloval, a vyslal Bluda, aby Kněhyni, služebnici chrámu, přivedl zpět.

Ten však nepochodil a Radoch se Radegastovi vysmál.

Kněhyně byla rok od roku krásnější a také každý rok porodila knížeti dítě. Pět dcer a tři syny. Kníže Radoch byl na svou ženu pyšný, všude se chlubil její krásou i vyprávěním o tom, jak ji ukradl bohu Radegastovi.

Jednou se pak Radoch rozhodl, že na novou výpravu vezme své syny s sebou. Kněhyně propadla velikému žalu, tušila, že se stane něco strašného. Kníže posílal domů jen dobré zprávy o vyhraných bitvách. Konečně přišel čas návratu. Radoch se vrátil domů, avšak bez svých synů. „Milovaná Kněhyně! Naši synové padli na poli věčné slávy! Můžeš být na ně pyšná! Bojovali udatně do posledního dechu!“

Od té doby se Kněhyně velmi změnila. S nikým nemluvila, upnula se v myšlenkách ke svým mrtvým synům a cestě za nimi do záhrobí. Bloudila po horách a všude své syny hledala. Jednou se před ní náhle objevil Radegast. Nemohl již déle snést její smutek a oslovil ji: „Zdravím tě, paní Kněhyně! Pamatuješ si ještě na Radegasta?“ „Denně se k němu modlím,“ odpověděla. Radegast jí políbil ruku a řekl, že je mu nesmírně líto toho, co se přihodilo, a ptal se, co pro ni může udělat. Kněhyně pravila, že jestli ji opravdu miluje, ať uchrání ji i její dcery od dalšího lidského strádání a promění je v horské potoky,

kteří budou o Radegastovi zpívat, dokud se neztratí v řekách a moři. Její slova ho dojala natolik, že ji uchopil do náručí a líbal tak dlouho, až se proměnila v horský pramen a vyklouzla mu z rukou.

Tak splatil bůh Radegast částečně svůj starý dluh a vrátil alespoň tímto způsobem Kněhyni její ztracené mládí. Nezapomněl ani na její dcery. Také je proměnil v horské prameny a říčky, které stékaly

z Radhoště dolů do kraje. Lubinu, Lomnou, Bystrou, Čeladenku, Ostravici a Kněhyni tam najdete dodnes. I vy můžete poslouchat, jak nádherně zpívají.

Lidé dodnes věří, že bůh Radegast na této hoře sídlí a pro lásku ke krásné Kněhyni odsud nikdy neodejde...

(čerpáno z knihy Nejkrásnější pověsti severní Moravy a Slezska; T. Polášková a N. Lázníková)

Radegasta si přijeli prohlédnout i medvědi z večerníčku s Václavem Chaloupkou

Sousoší Cyrila a Metoděje na Radhošti. Foto rok 1931

Kořeny a křídla

Bára

Když jsme začínali psát rubriku Kořeny a křídla o mladých lidech, kteří vycestovali do zahraničí, získali tam zkušenosti, a vrátili se zpět na Frenštátsko, viděli jsme to maximálně na tři měsíce. Dnes vychází už šesté pokračování a další rozhovory máme rozpracované. V tomto čísle vám představíme Báru, kterou studium čínštiny zavalilo na rok Peking. „Sinolog Jaroslav Průšek popsal svůj vztah k Číně tak, že Čína je jako sestra. Člověk ji má rád, ale jako k sestře je k ní kritický. Viděl jsem její bídu, znám její nedostatky. Byl jsem jí nadšen, zklamán a roztrpčen, ale nikdy jsem nemohl být lhostejný. Nemůžeme být lhostejní k tomu, co je nám blízké. Myslím, že lépe vztah k této zemi vyjádřit nemohl,“ usmívá se Bára.

■ Proč jste se rozhodla pro studium čínštiny?

Čínskou filologii jsem na katedře asijských studií začala studovat jako druhý obor na FF UP ke studiu angličtiny na katedře anglistiky a amerikanistiky. Říkala jsem si, skvělé, naučím se za tři roky čínsky. Velmi brzy jsem pochopila, že cesta k zvládnutí tohoto jazyka nebude snadná. Před začátkem studia jsem bližší zájem o čínštinu neměla, postupem času se, díky některým vyučujícím, stal tento obor mou velkou zálibou... Když jsem pak získala stipendium na roční stáž na univerzitu do Pekingu, bylo rozhodnuto.

■ Jak byste popsala Čínu? V čem je fascinující a v čem je jiná?

Čína je obrovská země plná kontrastů. Supermoderní maglevy, úžasné metro, moderní výškové stavby, luxusní obchody, na druhé straně velmi prostý život jednotlivců a nekonečné pracovní dny bez dovolené. Přes nelehkou minulost vztahu k památkám, je v zemi možné obdivovat starobylou architekturu chrámů, palácových budov nebo zahrad. Součástí života jsou všudypřítomné kamery, bezpečnostní kontroly, typický zápach smaženého tofu v ulicích, pouliční

prodejci, smlouvání, propaganda, tlačeničky i nešetrnost.

■ Tlačeničky, nešetrnost?

Jít ulicí v přelidněném městě je často dobrodružný zážitek. Číňané se totiž nevyhýbají, ale prostě jdou, narážejí jeden do druhého. Pokud se chcete těmto kontaktům vyhnout, musíte být dost obratní, a navíc stále sledovat, kam šlapete... Číňané si totiž raději odplivnou, smrkání do kapesníku je považováno za odpuzující.

■ Jak se žilo v kampusu?

Život v kampusu byl relativně pohodlný, v areálu byly obchody, pošta, sportoviště, posilovna, koleje, menza i všechny učebny a kulturní centrum. Člověk tedy nemusel strávit půl školního dne přesuny po městě, jak je to běžné na českých univerzitách. Všichni zahraniční studenti bydleli v jednom 16 patrovém domě pod dozorem hlídačů. Úplně nahoře společně s pokojskými bydlela jen děvčata z Evropy a Ameriky. V zimě se příliš netopilo, teplé oblečení jsme tedy nesundávali ani ve třídách. Léta jsou naopak nesnesitelně dusná a limit za elektrinu při používání klimatizace jsem na kolejkách vždy

vyčerpala po pár dnech. Fasovali jsme jed na šváby...

■ A samotná výuka?

Naše studijní skupina byla národnostně velmi pestrá, spolužáci pocházeli z Austrálie, Turecka, Namibie, Německa, Kazachstánu nebo třeba z Chile. Styl výuky byl naopak veskrze čínský, založený na četbě nahlas a opakování. Pokud na všední den připadl státní svátek, byla výuka stejně jako jiná zaměstnání povinně nahrazována o víkendech.

■ A vyučující?

Učitelé se striktně drželi osnov a zavedených výukových postupů, takže jsme si moc legrace neužili. Osobnější vztahy se nám navázat nepodařilo. Dostala jsem ale velmi poetické čínské jméno, což jsem poznala z reakcí při představování.

■ Nenapínejte. Jaké jméno?

叶知秋. Odkazuje na starou čínskou báseň. První list, který se snesl na zem ohlásil příchod podzimu... V Číně milují symboly, příběhy, odkazy na jejich starobylou kulturu a literaturu. Jsou hrdí na svůj národ a mají hlubokou úctu ke vzdělání.

■ Kolik musíte znát čínských znaků, abyste se domluvila?

Čínská gramatika není až tak složitá, počátky studia ale stěžuje zcela odlišná fonetická stránka jazyka, není tedy možné se „chytit“ některého z evropských jazyků, které se učíme u nás, tedy využít podobnosti v jedné jazykové rodině. Čínština nemá abecedu. Každé slovo má svůj jedinečný znak nebo znaky, to znamená, že se každé slovo musíme naučit vyslovit a napsat. Být gramotný znamená umět alespoň 3000 znaků. Písmo se vyvinulo z piktogramů, po reformách je již ale obtížné ve znacích na první pohled nějaké symboly najít.

■ Co neverbální komunikace?

To je také zajímavé. I neverbální komunikace – gesta se občas liší. Kamarád v menze ukazoval na dvou prstech, kolik chce knedlíků a vždycky jich dostal osm. Po pár dnech se mě zeptal, co dělá špatně... Osmička se ve znacích zapisuje ve dvou tazích tak, jako bychom rozevřeli dva prsty. Proto když Číňan ukáže na prstech dva, zobrazuje tím zápis číslu osm.

■ Jak vnímají cizince?

Na venkově, ale stále ještě i ve velkých městech, je cizinec zajímavý objekt, se kterým se lidé velmi rádi fotí, studenti nebo naopak starší lidé se často rádi dají do řeči. Číňané znají Českou republiku i Prahu. Vědí, kde se naše země nachází a znají mnohé české osobnosti. O Česku toho vědí nesrovnatelně více než

Brána nebeského klidu, Peking

Psaní kaligrafie je jednou z oblíbených aktivit v městských parcích

Pouliční prodej v Dali

třeba Britové, se kterými jsem se poznala při mých pracovních nebo studijních pobytech v Anglii.

■ Na co jste si nezvykla?

Člověk si nikdy úplně nezvykne na mnohé, je třeba brát věci tak, jak jsou. Ačkoli jsem si původně představovala, že v Číně budu po studiu nějaký čas pracovat, nakonec jsem nabídky odmítla. Z dlouhodobého hlediska pro mne největší překážkou bylo masivní znečištění a nedůvěra v alespoň základní kvalitu surovin. V zimě bývalo znečištění ovzduší tak silné, že z výškových budov přes silnici bylo vidět jen několik spodních pater. Některé dny jsme ani nevycházeli ven. Myslím, že Peking či jiná čínská velkoměsta, nejsou nejlepším místem pro život. O kvalitě produkce potravin jsem se snažila příliš nepřemýšlet, pančování stolních olejů, hnojení fekáliemi, podvody se stolní vodou. S ohledem na dlouhodobé zdraví jednotlivce si na toto nedokáží přivyknout a změny budou probíhat jen velmi pomalu.

■ Samostatná kapitola je určité jídlo. Jak jste se stravovali?

Běžné každodenní stravování Číňanů není zdaleka tak exotické, jak si často myslíme. Maso je drahé a tak je i v masových pokrmech kousky masa mnohdy obtížné najít. Chybělo mi pečivo, to se dalo koupit jen sladké, alternativou mohl být jen muslimský chléb nebo francouzská pekárna. Ostatně i párky, šunka nebo třeba bílé jogurty měly vždy velmi sladkou chuť. Jídlo z menzy jsem po několika měsících už nemohla cítit a tak jsme hojně využívali malé rodinné jídelničky v okolí. Pekingská kachna nebo plněné knedlíčky vařené v páře na bambusových ošátkách

jsou vždy volbou na jistotu při objednávání v nekonečných jídelních seznamech čínských restaurací. Číňané vařit opravdu umí, i v nejzapadlejším krámku vám nabídnou skvělá jídla. Musím ale přiznat, že jsme rádi chodili také do zahraničních restaurací, kterých je v Pekingu spousta, a zakousli se tam do něčeho známého. Najíst se dalo snadno i při procházkách městem, pouliční prodáváci nabízeli pečené batáty, kaštany, ozdobně vykrajovaný ananas, liči nebo i nanuky podivných příchutí, hráškové, fazolové... zmrzlina je pro Číňany docela novinka a experimentují s ní, točená zmrzlina se dala koupit jen natočená na hladině dvou deci sladké limonády. Sehnat kávu nebo čokoládu bylo velmi obtížné a drahé, stejně jako další západní suroviny jako maslo, sýry nebo alkohol. Čínská pálenka je naopak velmi levná, specifickou chuť ale nepřebily ani naše pokusy ji smíchat s colou nebo jinými nápoji. Naopak pivo bych zařadila hned za to naše, nutno podotknout, že receptury vycházejí ze středoevropského pivovarnictví.

■ Na co ráda vzpomínáte?

Ráda vzpomínám na cestování se spolužáky, byli jsme skvělá parta, jinak to ani nešlo, nikdo z nás nemohl jet na víkend domů, měli jsme jen sebe. Podnikli jsme třeba výlet vlakem do vnitřního Mongolska, přespalí v mínus deseti v jurtě a projeli se pouští na velbloudech. Jindy jsme zvolili přímořské letovisko Qingdao, pláž byla plná, ale v moři a v plavkách jsme tam byli jediní. Číňané se osmělili až při odlivu a do vody zašli jen po kolena, zpravidla totiž není běžné, že by uměli plavat. Nejkrásnější vzpomínky jsou paradoxně ty, které mě z Asie alespoň na chvíli vrátili domů. Vzala jsem kamarády

na koncert skupiny Čechomor na Velkou čínskou zeď. Kulisa to byla impozantní. Když jsem zpívala Na Vsetíně tam je lúka seče ju syneček bez klobúka, tak mi tekly slzy.

■ Co zdravotnictví? Navštívila jste místní nemocnici? Jak jste se léčili?

Lékařská péče je dostupná, není však hrazená. Za vyšetření, konzultace i léky je nutné platit. Nemocnice často působí omšele, zářivě bílé pláště nečekejte, je těžké rozpoznat, kdo je lékař. O nemocné pečují příbuzní, nosí jim jídlo, myjí je... V budovách často „chybí“ čtvrté patro, jelikož výslovnost čtverky je podobná slovu „mrtvý“ a není také vhodné nosit pacientům švestky, jelikož se vyslovují podobně jako sloveso „odcházet“. Naši učitelé nám vždy při nemocech radili pít horkou vodu. Ta je dostupná v institucích na chodbách, ve vlacích, na tržišti, všude. Jelikož v lékárně nelze běžně koupit léky, na které jsme zvyklí u nás, vodu jsme pít nakonec začali a fungovalo to skvěle. Tento zvyk dodržuji stále, ostatně převarování vody je jeden z důvodů, proč se Číně vyhnuły mnohé středověké pandemie.

■ Zamílované místo?

Při cestování jsme objevili mnoho úžasných míst, kde nám bylo krásně, některá z nich jsem navštívila opakovaně. To ale nebyl ten nejlepší nápad, Čína se velmi rychle mění a klidná místa v přírodě se často obdivuhodně rychle dokáží přeměnit v rušné turistické cíle. Oblíbená rodinná jídelnička, kam jsme celý školní rok rádi chodili na smažený lilek, zmizela i s celou ulicí.

Vesnice Yangshuo a jeho divoké okolí plné krasových homolovitých kopečků, meandry řeky Li byly místem, které mě také opakovaně

lákalo. Na kolech či mopedech jsme mohli volně projíždět vesnickou krajinou, nakouknout do místní školy či prozkoumávat krasové jeskyně, mnohdy kýčovitě vyzdobené barevnými led pásy, bez problému vsekanými do staletých krápníků.

Výhledy na rýžová terasovitá pole v období, kdy jsou zalitá vodou a čekají na první sadbu, jsou při východu či západu slunce nádherným místem. Pro klidný prožitek je ale opět nutné vynaložit určité úsilí a objevit místa, kde se dají terasy pozorovat nerušeně bez zájezdů čínských turistů tlačících se na vyhlídkách o nejlepší místo k fotografování. Mnohé vesnice jsou dnes již na příjezdových cestách obestaveny branami pro výběr poplatků.

Místo, kterému stále dávám naději, že ho ještě uvidím ve své původní a nezměněné podobě, je daleko od velkých měst, vysoko v horách. Útulná horská bouda, kterou spravuje rodina yunnaské menšiny Naxi. Cesta tam nevede, jen úzký horský chodník v neprostupných skalnatých horách. Dva dny pěšky pro nezapomenutelné výhledy na Sněžné hory nefritového draka. Prostý nocleh a jednoduché jídlo ze surovin, které si rodina dokáže vypěstovat sama nebo je vynese vlastními silami.

■ Vrátila jste se ještě do Číny po studiích?

Pracovně jsem ještě navštívila veletrh v Shanghaii. Město ale pro mě nemá takovou atmosféru a duši jako starický Peking. Později jsme s budoucím manželem zemi projeli od severu na jih. Zážitky z cest, každodenní řešení nezvyklých situací, jsem ráda, že jsme společně měli možnost procestovat část světa nejen v Asii. A těšíme se až některá místa ukážeme dětem.

Romana Stejskalová

Čínští senioři s oblibou tráví čas v parcích hraním karet nebo majiangů.

Denisa – Šila jsem šaty pro Beyoncé

Další mladá žena, kterou jsme oslovili, musí pro úspěch ve své profesi ovládnout múzu i řemeslo zároveň. Denisa, absolventka místního gymnázia 2011, je módní návrhářka a ušla ve své profesi už kus cesty.

■ **Jak se cítila budoucí módní návrhářka ve Frenštátě? A kde jste brala inspiraci? Pokud jste se ovšem jako návrhářka viděla už dávno.**

Je to klišé, ale opravdu už od školky jsem se chtěla stát slavnou návrhářkou. A Frenštát mi byl malý. Narodila jsem se v Praze, sem jsme se přestěhovali v svých dvou letech, a přestože z velkého města jsem si nepamatovala nic, pořád jsem našim za to spílala a jen čekala až vyletím. Dnes se tomu směji, žiju v Praze a Frenštát se mi zdá překrásný.

Mnoho mých předků mělo umělecké sklony, ať již to bylo malování, psaní, zpívání, ruční práce... (ano, děda maloval, psal, byl takový filozof, máma zpívala, prababička šila, strejda vystudoval hudební vědy) všichni kolem mě byli kreativní a moje sklony podporovali. Po maturitě jsem se dostala na vysokou školu (Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně), obor multimédia a design oděvu. Byl to docela úspěch, na bakalářské studium se nás dostalo deset a na magisterském jsme byli jen čtyři. Učili nás lidé z praxe, což mělo své výhody, ale také jsme už tam poznali, že v tomto oboru jde často i o rivalitu a souboj ega konkurenčních osobností, a že jsme si vybrali těžký obor. Zatímco zpěvačka či herečka mohou uspět, sejde-li se talent i štěstí, klidně už v průběhu studia, i dříve, v módním návrhářství to je vyloučeno. Talent nestačí a musí se přidat léta praxe, zkušeností, řemeslné zručnosti.

■ **Co bylo vaší metou?**

Nikdy jsem nechtěla pracovat pro jiné a stát se jen dodavatelkou

výrobků. Také jsem se chtěla vyhnout závazku a podřízenosti vůči určitému investorovi. Chtěla jsem budovat vlastní značku, vlastní cestou a vlastními silami. A to chci dosud, ráda bych, aby se značka DENISA DOVALA dostala do povědomí světa. Věděla jsem, že to bude dlouhá cesta a cítila, že bych měla získat i zahraniční praxi u prestižního módního domu, ale na škole ani nikde v mém prostředí mi nedokázali pomoci ani poradit.

■ **Nakonec jste pracovala u ikonické Iris van Herpen, jejíž jméno je synonymem pro haute couture. Jak se vám to povedlo?**

Když už jsem nevěděla kudy kam, poradila mi kamarádka, ať oslovím známé módní značky sama, předám své portfolio a popíšu své představy. Napsala jsem třem slavným návrhářům a kupodivu se ozvali všichni, po úspěšném pohovoru u značky Iris van Herpen jsem odjela v roce 2013 na půlroční stáž do její pobočky v Amsterdamu. Tým stážistů se skládal z dvanácti lidí z celého světa, kteří byli vybráni tak, aby byli schopni tvořit prakticky ihned modely na přední světové mola a pro světové celebrity. Já třeba šila šaty pro Beyoncé a podílela se na překrásných věcech, které mířily na pařížská mola. Bylo to úžasné, ale tvrdé. Pracovali jsme zdarma, často sedm dní v týdnu, v desetihodinových a před přehlídkou v nekonečných směnách. Dostala jsem finanční podporu z programu Erasmus, ale i tak musela doplácet poměrně vysokou částku měsíčně. Ale byla tam super parta a byl to moc krásný čas.

■ **Jak jste to zúročila?**

Těžím z té praxe dosud a pocho-pitelně to zvedá mé renomé. A také hned rok po návratu jsem vyhrála talentovou soutěž mladých módních návrhářů Junior Talent (Talent Black Card). Soutěže se pořádají jednak pro studenty vysokých škol, jsou ale i soutěže otevřené. Například věhlasný módní dům van Graaf sponzoruje talentovou soutěž, ve které se asi z padesáti soutěžících vybere finálních pět, kteří mohou své modely předvést novinářům a fotografům. Výherce pak dostane finanční odměnu a právo na svou přehlídku v dalším období. V době studia jsme měli k dispozici školní dílnu a technoložku, většinu modelů jsem si však šila zcela sama.

Život módního návrháře je ale velmi tvrdý. Nikdy není nic jisté, jsou období, kdy se člověk cítí zklamán a frustrován nad tím, že za spoustou tvrdé práce nenásleduje ocenění. Po absolvování školy se pravidelně účastním českých i zahraničních fashion weeků, kam se dostane asi 10 % ze všech návrhářů. Musím uspět před komisí složenou z šéfredaktorů nejprestižnějších světových módních časopisů, fotografů a profesionálů z módních branže. Pokud uspějete, pak můžete předvádět v určeném týdnu svou kolekci například patnácti modelů, za účasti módních fotografů, reportérů a novinářů, máte právo na své hosty, modelky, hudbu, aranžmá. A získáte zdarma na delší dobu reklamu, marketing, podporu prodeje, prostě celkové PR, za které se jinak platí poměrně vysoké částky. Já se zúčastnila například Mercedes Benz Kiev Fashion Week, Mercedes Benz Central Europe Fashion Week Budapest a hlavně se pravidelně účastním Mercedes Benz Prague Fashion Weeků.

■ **Co si mám představit pod vaší značkou, kdo a co ji představuje?**

Já mám tři externí švadleny, dvě až tři stážistky, spolupracovníci pro PR, další spolupracovníky podle aktuální potřeby. Mám ateliér, který má veřejnou část pro zákazníky a dílnu, kam dochází švadleny. Pracuji například pro multiznačkový obchod (Conceptstory jako je Vidda v nákupním centru Westfield Chodov nebo v centru Prahy s dalšími menšími obchody), dodávám modely na Pařížskou i na Staroměstské náměstí

formou komisního prodeje. Šiju i na individuální zakázku, užívám si zejména svatební modely, u kterých si zákazníci, v Čechách nezvyklí za šaty platit vyšší částky, dovolí trochu splnit své sny. Aktuálně buduji svůj e-shop, i když doba covidu nepřeje nákupům módy. A jako většina návrhářů svou činnost doplňuji dalšími činnostmi. Pracuji pro televizi, učím módní tvorbu pro dospělé, dělám jiné externí práce. V roce 2020 jsem dostala zakázku pro zahraniční muzeum. Moje kolekce na téma Slovanské bohyně bude na expozici putující po celém světě. Na letošní rok jsem dostala nabídku značky SheIn, pro kterou jsem navrhla svou vlastní kolekci a asi od května ji budu dodávat. A v květnu se zúčastním fashion weeku, zřejmě letos v on-line podobě.

■ **Jak cítíte své kořeny?**

Domov je pro mě Česko. Tuto zemi chci propagovat. A pokud jde o Frenštát, pokaždé, kdy sem přijedu za rodinou, tak si to velmi užívám a pokaždé na procházkách žasnu, jak je tu pěkně, čisto a zdá se mi, že zde velmi stoupá životní úroveň. Každopádně nevidím rozdíly mezi tou pražskou bublinou a Frenštátem. Mám tu tátu a obě babičky, takže i rodinné vazby mě sem hodně táhnou.

■ **Co byste vzkázala dnešním mladým lidem?**

Nesudte nikoho a nic předem, aniž jste poznali svět. Pokud chcete získat nadhled a najít své místo ve světě, musíte mít odvahu a podívat se i někam dál.

Alena Uličníková

Jiří – Od cizinecké legie po šéfkuchaře

Do třetice pro toto číslo jsme kontaktovali Jiřího, absolventa zdejší učňovské školy, aktuálně šéfkuchaře moderní pražské restaurace Výčep se skvělými recenzemi.

■ *Pracujete v gastronomii a potkáváme se v podivné době, proto začnu otázkou. Pracujete stále jako šéfkuchař, v téže restauraci?*

Všechno při starém – ale všechno jinak. Denně stojím v kuchyni, denně vařím, s týmem vymýšlíme nová jídla, nové postupy a recepty. Museli jsme zcela změnit koncept, jídelníček, způsob prodeje, ale během několika týdnů jsme se vloni na jaře docela úspěšně přeorientovali na okénkový prodej a musím říct, že se každý měsíc dostáváme na lepší čísla. Stále si většinu vstupních surovin vyrábíme sami, čerpáme z místních zdrojů, dbáme na kvalitu a vymýšlíme nové a nové možnosti. Stále je naším krédem valašský základ a moderní úprava. V prodeji přes okénko nám velmi pomohla agentura zaměřená na hodnocení jídel, která má obrovskou sledovatelnost. Pokud dají na své stránky pochvalu naší polévky, druhý den na ni stojí u okénka dlouhá fronta.

Nyní se chystáme, připravujeme a těšíme na to, až znovu otevřeme restauraci s plným provozem. Děláme si své sýry, šunku, salám, pečeme svůj chleba. Dbáme na to, aby všechno bylo čerstvé, z farem či vlastních úlovků.

■ *Vrátíte se ještě do Frenštátu. Jste ročník 1987, takže co se dělo ve vaší hlavě kolem roku 2003, kdy vám bylo šestnáct?*

Já byl na škole průserař a grázlík, sígr. Byl jsem celý žhavý na to, až vypadnu a představoval si, že jednou budu „někým“. Vyučil jsem se kuchařem na frenštátském učňáku, ale rodičům jsem po ukončení školy oznámil, že odcházím do Cizinecké legie. Všechno jsem měl připravené, nachystané, prostě s tím nemohli nic dělat a já odjel do Francie. Dostal jsem novou identitu, jmenoval jsem se Adam Gascau. V té době jsem dost sportoval, byl jsem fyzicky připraven, ale už v přijímači v Marseille bylo zřejmé, že to není to, co jsem očekával. Nepodepsal jsem smlouvu. Odjel jsem do Anglie a začal pracovat v gastronomii.

Vlastně jsem to měl v krvi. Babička s dědou měli ve Frenštátě restauraci, svého času populární Skleník, mamka pracovala jako servírka v Mrtvole, já se v prostředí hospod pohyboval od mala. Jenom jsem sám musel přijít na to, že je to ta pravá cesta pro mne.

■ *Jak to v cizině na počátku šlo?*

Začátek v Anglii, jak se dá čekat, u nádobí. Od nevidím do nevidím, bez osobního života a volna. Nevěděl jsem na jak dlouho. Ale vlastně mi bylo jasné, že se dokážu propracovat výše, na kuchaře, což se taky stalo. Zůstal jsem v Anglii pět let, pracoval v argentinské, španělské i čistě anglické restauraci, získal spoustu praxe a naučil se jazyk (i ve slangu se s hosty dokážu bavit celý večer :-). V době delšího volna jsem jel párkrát do Prahy a nadchlo mě, jak je u nás veseleji, živěji a prostě líp. Bylo jasné, že se vrátím domů. Ale chtěl jsem víc, být svým pánem, mít vše ve své odpovědnosti, pustit se do něčeho svého, za čím si budu stát. Ale k takovému postu jsem se musel propracovat. Ještě se učit, zdokonalovat a ujasňovat si své vize. A podařilo se mi pracovat s několika dobrými šéfkuchaři.

■ *Pochlubte se, u koho jste se pracoval?*

Začínal jsem krátce u Raditsche, známého z pořadu Master Chef, pak jsem pracoval víc než tři roky v lanýžové restauraci pro Clémenta Bruna, nositele michelinské hvězdy. Byl jsem na stáži v michelinské La Vie, v Alcronu v době jeho velké slávy, ve Field. Pracoval jsem pro Honzu Punčocháře v Grand Cru, rozumím si s šéfkuchařem Radkem Kašpárkem.

Pokud jsem měl volno či dovolenou, a to platí dosud, jedu do zahraničí do nějaké vyhlášené restaurace. Například jsem byl v světové jedničce – restauraci NOMA v Kodani. Ve výhledu mám restauraci KOKS na Faerských ostrovech, v naprosto jedinečném prostředí a taky kodaňskou restauraci BARR, kam se chystám už letos v červenci. To si naplánuji návštěvy vyhlášených pekáren, bister, restaurací a barů tak, že mi zaplní celý jídelníček a celý denní program. Miluji severskou kuchyni, která se dělá venku, ideálně na ohni. Dělat převážně na ohni a z místních produktů, v mém případě valašských, to je můj ideál.

V roce 2018 jsme dostali s kolegy nabídku od Jaroslava Zatloukala, vlastníka několika gastro zařízení a otevřeli jsme v Praze bistro se specializací jídel na ohni. Koupili jsme obrovský speciální španělský gril Josper a začali dělat

jídla a kombinace, které nebyly dosud běžné – od hovězího přes mušle po divočinu. Měli jsme plno. Začal jsem pracovat s Jiřím Vozárem, který je myslivec a nadšený lovec a začali jsme zpracovávat vlastní úlovky. Jiří dělá se mnou stále, i na novém místě.

■ *Kde tedy pracujete dnes?*

V roce 2019 se otevřely rekonstruované prostory na Vinohradech, já dostal možnost pracovat jako šéfkuchař v restauraci pod názvem Výčep. Začali jsme dělat nová moderní jídla, já prosadil koncepci s valašským základem a moderním netradičním pojetím. A lidi to bavilo, chodilo jich k nám opravdu mnoho, měli jsme i dobré kritiky od profiků, a dokonce od novinářů. Prostě to dobře jelo. Já jsem do toho fanda, je to můj koníček a láska. V noci jdu spát a myslím na jídlo a vstávám a už se těším na to, že zkusím nové postupy a nápady. Běžím nakrmit svůj vlastní kvásek (říkám mu Šimon) na náš chléb, na který ještě mnohokrát za den před upečením dohlédnu, zkontroluji své vlastní cottage a hermelíny, šunku. Mám třeba specialitku, obdobu slavné japonské kóji. Bakterii jsem ovšem nenaočkoval na rýži ale na pohanku, nechal fermentovat půl roku, a tak mám svou speciální omáčku, kterou například potírám hovězí kosti, je to výjimečné a dobré. V naší nabídce najdete pelmeně z divoké kachny, sekanou z divočáka, různé obdoby tradiční fish and chips. Právě jsme dopracovali „polokovidové menu“. V něm nabízíme například brambůrky z Kunčic, sójovku z lesních hub, vlastní cottage, smažená kachní křídla ve valašském panku, uzený hovězí jazyk s černou koprovkou, trhaného divočáka,

vlastní královský sýr, pstruhy z Anína – tedy ve většině námi připravené, námi ulovené či námi vybrané suroviny z farem.

V době našeho rozhovoru se ohlásila TV Nova, bude zde už podruhé natáčet pro svou relaci Víkend, konkrétně na téma „koprovka“. Děláme speciální černou koprovku, s jazykem uzeným na švestkovém dřevě, s preclíkem. Přijďte ochutnat.

■ *Zníte neuvěřitelně nadšeně. Jaká je vize v profesním i osobním životě za pár let?*

Představa osobního života: dům za Prahou, klidně s dojížděním (protože jinde, než v Praze bohužel takový typ gastronomie nemá šanci), rodina (mimořádně, přítelkyně je také z Frenštátu). A určitě doma krb, gril či jiný „ohně“, sušárna či udrina... zase vaření a kolem lidí co rádi jí.

A profesně – uskutečnit aspoň část z nekonečných nápadů, kterých mám plnou hlavu. Možná e-shop s vlastními paštičkami, vylepšení stávajícího menu, realizace nových postupů, možná jednou vlastní projekt. Určitě v gastru. Myslím, že kdyby mi někdo nabídl veliké peníze za klidnou a nenáročnou práci například v někde kanclu, tak odmítnu.

■ *Vaše doporučení klukům, kteří sedí v lavicích zdejší učňovky a přemýšlí co bude dál?*

Jasně vyjet ven. Nutnost. A ne na pár týdnů, ideálně vydržet tak tři roky. A přestože to asi bude bolet, tak vydržet a postupně si tvořit svůj cíl. *Splnění těch vašich moc přeji a někdy ve vaší restauraci nashledanou.*

Alena Uličníková

NÁBYTEK
PRO VÁŠ DOMOV

**JIŽ 28 LET
VÁM DODÁVÁME
KVALITNÍ ČESKÝ NÁBYTEK**

Jitka Baláčová NÁBYTEK
Dolní 482 | 744 01 Frenštát pod Radhoštěm
Tel./fax: 556 835 494 | GSM: 603 842 666
E-mail: balac@cbox.cz | www.nabytek-frenstat.cz
IČO: 13018230 | DIČ: CZ455529433

OTVÍRACÍ DOBA:
Po-Pá: 8 - 12, 13 - 17
So: 8.30 - 11.30

VYČISTÍM

KOBERCE, SEDAČKY, ČALOUNĚNÝ NÁBYTEK

Jiří Marek, tel: 739 640 626
e-mail: lynxlynx90@seznam.cz

**Poradenství
pro životní trable**

- RELAXAČNÍ MASÁŽE
- KONZULTACE - VZTAHY S RODIČI, DĚTMI, PARTNERY
- VZTAH K SOBĚ SAMÉMU, SVĚMU TĚLU A NALEZENÍ VZTAHU S NÍM
- ZDRAVÍ A NEMOC - DUCHOVNÍ PŘÍČINY A JAK NASTARTOVAT TZV. ZPĚTNÝ CHOD
- ÚVOD DO AUTOPATIE (LÉČBA VLASTNÍ TĚLESNOU INFORMACÍ)

KONTAKT: JOLANA BARTONÍČKOVÁ
TEL - 777 952 347, EMAIL - JOLANA.BARTONICKOVA@SEZNAM.CZ
FB - OTEVŘI SE PLNĚMU ŽIVOTU, MASÁŽE PRŮVODCOVSTVÍ
WEB - WWW.JOLANA-B.CZ

**Město Frenštát pod Radhoštěm, odbor životního prostředí
spolu s firmou Milan Petr – Autosport, Ženklava**

oznamuje občanům města Frenštát p.R. a
okolních obcí, že opětovně budou mít
možnost předat kompletní autovraky
k ekologické likvidaci.

Předávání autovraků se uskuteční:
dne 15.5.2021 v době od 8-12 hodin
Místo předání vozidla:
**Provozovna autovrakoviště Ženklava
nebo po objednání odtahu z místa parkování**

Využití odtahu nepojízdného vozidla je nutné nahlásit
do 15.5.2021 na tel. 602 550 002

Likvidovat se budou:
kompletní autovraky osobních automobilů kategorie M1
kompletní autovraky malých nákladních automobilů kategorie
N1 do 3,5t

➤ za každý kompletní autovrak (i po havárii) je možno získat až
1 000 Kč
➤ nekompletní autovrak, částečně rozebraný – cena po
dohodě s firmou,

Čím je nutné se prokázat:
➤ majitel vozu: **občanský průkaz, velký technický průkaz vozidla,
číslo účtu**
➤ ostatní osoby: **plnou moc od majitele vozidla jako souhlas k likvidaci,
velký technický průkaz vozidla, číslo účtu majitele vozu**

Majitelé takto odevzdaných autovraků obdrží od firmy na místě: „Potvrzení o převzetí
autovraku na ekologickou likvidaci.“
Autovraky, které budou dopraveny do areálu autovrakoviště na odtahovém voze, musí být
připraveny na zpevněné ploše, aby bylo možno autovrak natáhnout na odtahový vůz a na
kolech, se kterými půjde manipulovat.

Využijte tuto možnost ekologického odstranění autovraků.
Bližší informace Vám poskytnou pracovníci Městského úřadu Frenštát p.R.
na tel.: 556 833 240 nebo je získáte přímo u firmy na tel.: 602 550 002

OSVĚDČENÍ
O PODÍLU NA ZLEPŠENÍ
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Kolektivní systém Elektrowin tímto potvrzuje, že spolupracující partner

MĚSTO FRENŠTÁT POD RADHOŠTĚM

v roce 2020 odevzdal ke zpětnému odběru a recyklaci **55 877 kg**
elektrozařízení, které bylo následně zpracováno s využitím nejlepších
dostupných technologií a v souladu s evropskými standardy.

Tím se podílí na:

snížení produkce skleníkových plynů o 666,83 tun CO ₂	→	množství vzrostlých smrků, které pohlít stejný objem CO ₂ – 257
omezení těžby o 32 758,77 litrů ropy	→	je to stejné jako PHM do osobního auta pro 1 226 cest Praha – Brno po D1
úspore 337 225,28 kWh elektrické energie	→	potřebné k 337 226 mycím cyklům myčky nádobí

recyklaci

32 141,13 kg železa to odpovídá množství železa potřebnému pro výrobu 1 318 kusů praček	Fe	1 134,45 kg mědi takové množství by bylo zapotřebí pro razbu 201 680 1€ mincí	Cu	1 401,42 kg hliníku to by posloužilo k výrobě 93 429 plechovek o objemu 0,33l	Al
--	----	--	----	--	----

Ing. Roman Tvrzník
předseda představenstva ELEKTROWIN a.s.

elektrowin

Výpočet proveden na základě výpočetního nástroje WEEE Fora ověřeného PRÉ Consultants bv
Vygenerováno dne: 12.03.2021

ZDRAVÉ POHYBOVÉ NÁVYKY DĚTÍ**ONLINE PŘEDNÁŠKA PRO RODIČE**

17. května 2021 v 17.00

Naučíte se účinné tipy a triky, jak dětem od útlého věku zajistit zdravý pohybový rozvoj, jak předcházet vadnému držení těla, jak je naučit správně sedět a tím jim dopřát dospělost bez bolesti zad.

Setkáním bude provázet **Mgr. Petra Nyklová, Dis.**, diplomovaná zdravotní sestra, fyzioterapeutka s 20letou praxí a učitelka v mateřské škole se specializací na rozvoj pohybových návyků nejmenších dětí. Více o Petře Nykové na <https://www.zdravestisko.cz/o-mne>.

Registrujte se na www.mapfrenstatsko.cz. **VSTUP ZDARMA**

Přednáška je realizována v rámci projektu Místní akční plán rozvoje vzdělávání ORP Frenštát pod Radhoštěm II CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0010667

POMÁHÁME OSVČ, A NEJEN JIM, V „DOBĚ COVIDOVÉ“

Vážení občané Frenštátu pod Radhoštěm, velmi mě potěšil Váš zájem o bližší informace k vypsanému dotačnímu titulu Covid Kultura 3 pro umělce, herce, tanečníky, hudebníky, malíře, spisovatele, a také pro pracovníky audiovizu (režiséry, kameramany, herce apod.).

Výše zmíněný dotační titul sice již skončil, do dalšího **Kompenzačního bonusu pro OSVČ, DPP, DPČ a malé, s. r. o.** - <https://bit.ly/3qzEnGU> (na měsíc duben) se mnohou nově zapojit lidé pracující v kultuře.

Pro bližší informace k dotačním titulům - jiri.vzientek@mkcr.cz či sledujte můj FB Jiří Vzientek | Facebook. Já a mí kolegové jsme Vám připraveni pomoci.

Jiří Vzientek
náměstek ministra kultury

ZŠ a MŠ Karla Svobinského v Kunčicích pod Ondřejníkem hledá na hlavní pracovní poměr **KUCHAŘKU / KUCHAŘE** s možností postupu na pozici vedoucí kuchařky/ kuchaře.

Požadujeme

- výuční list v oboru Kuchař/ka podmínkou, maturita výhodou
- praxi v oboru
- dobrou znalost normování pokrmů, zpracování masa a hygienických předpisů
- pozitivní a zodpovědný přístup k práci

Nabízíme

- stabilní platové podmínky dle tarifů ve školství, odměny, příspěvky z FKSP
- nástup dohodou

Bližší informace u vedoucí ŠJ: Jana Bakšiová
jidlena@zskuncice.cz
tel.: 703 145 899

Třeba to bude TADY!

Hnízdo
lesní komunitní škola z Beskyd

HLEDÁME MÍSTO PRO NAŠÍ ŠKOLU V BESKYDECH A OKOLÍ

VÍCE INFORMACÍ NA WWW.SKOLA.VLESEDU.CZ

Pečení na POHODU

V pondělí 19. dubna 2021 byla otevřena na ochozu OC Kyčera nová prodejna **“Cukrářské potřeby”**

Cukrářské potřeby

Prodejní doba:
Pondělí - Pátek 10:00 - 16:00 hod.
Polední přestávka: 12:00 - 12:30 hod.

TŘÍDÍME ODPAD – SNADNO A RYCHLE

Obaly produktů, které denně využíváme, jsou vyráběny z velké škály různých materiálů. Poté, co vypotřebujeme jejich obsah, a nedokážeme pro ně najít žádné další využití, se nabízí otázka, jak s nimi správně dále naložit. Obaly vhodné k recyklaci jsou obvykle označovány trojúhelníkovými značkami s číselným indexem. Kam který obal vyhodit, napoví níže umístěná grafika.

PŘEHLED RECYKLAČNÍCH SYMBOLŮ

Barva konteneru	Symbol	Číslo	Material
ŽLUTÁ	PET	1	PLASTY
	HDPE	2	
	LDPE	4	
	PP	5	
	PS	6	
		7	
	MODRÁ	PAP	20
		21	
		22	
ZELENÁ	GL	70	SKLO
		71	
		72	
ŠEDÁ	FE	40	KOVY
	AL	41	
ORANŽOVÁ	C/PAP	81	NÁPOJOVÉ KARTONY
		84	

WWW.SAMOSEBNU.CZ

Dům kultury

Všechny konkrétní termíny připravovaných akcí budou zveřejněny v závislosti na aktuálních vládních opatřeních, sledujte www.kulturfrenstat.cz a facebook Městské kulturní středisko Frenštát pod Radhoštěm a výlepkové plochy ve městě.

Vstupenky mimo předplatné budou (jakmile to situace dovolí) v prodeji ve frenštátském Turistickém informačním centru.

SLEZSKÝ RYNEK – termíny pro rok 2021 / náměstí Míru, Frenštát p. R.
25. 5. / 8. 6. / 29. 6. / 20. 7. / 10. 8. / 31. 8. / 21. 9. / 12. 10. / 9. 11. / 26. 11. / 14. 12.

Konání trhu a prodáváný sortiment je závislý na aktuálních vládních opatřeních.

Připravujeme – pohádkové neděle pro děti

Malý sál frenštátského Domu kultury / vstupné mimo předplatné 90 Kč.

MYŠKA KLÁRKA, VEVERKA TERKA A ZTRACENÁ KUŘÁTKA (divadélko Ententýky)

Jarní pohádka z farmy se spoustou zvířátek, plná legrace a troškou bezpečnosti na silnicích.

O BAČOVI, KTERÝ FALEŠNĚ TRÚBIL (hraje stará beskydská muzika RukyNaDudy z Frenštátu p/R)

Co se stane, když je bačovi na salaši smutno a rozhodne se, že se pobaví na úkor druhých? O tom nám zahrají a zazpívají muzikanti z frenštátské kapely RukyNaDudy. Bude se trubit na salašovku, hrát na ochlebky, gajdy, píšťaly, vzduchem budou lítat obušky a možná se i vystřelí z flinty! Hraje: Marian Friedl - vypravěč, kapelník, bača Blinky Vlastimil Bjaček - gajdoš Lukáš Mrkva - divá Hana, zbojník Ondráš Petr Domčík - portáš Stavinoha, zbojník, valašský vojvoda.

OBUŠKU Z PYTLE VEN (loutková scéna Bajka, Těšínské divadlo)
Stolečku, prostři se! Osličku, otřes se! Obušku, z pytle ven! - Příběh o třech kouzelných darech, které přinesou štěstí pasáčkovi Janíkovi a jeho milé Aničce, vás jistě potěší v naší dramatizaci, napsané na motivy pohádek bratří Grimmů a K. J. Erbena.

KÁŤA A ŠKUBÁNEK (Divadlo D5, Praha) – plánovaný termín 6. 6. 2021
Pohádkové neděle pravidelně nabízí velkým a malým divákům spoustu krásných pohádek. S pohádkou známou také z Večerníčků a knížek pro děti do Frenštátu zavítá pražské Divadlo D5.

Připravujeme – abonentní koncerty

ANDREA TÖGEL KALIVODOVÁ, MARIAN VOJTOK A MORAVSKÉ KLAVÍRNÍ TRIO

Exkluzivní spojení opery a muzikálu, doplněné sólovými virtuózními kusy doprovodného ansámblu Moravské klavírní trio, jeden z nejobsažovanějších muzikálových zpěváků Marian Vojtko s půvabnou operní divou a nejznámější českou Carmen Andreou Tögel Kalivodovou. Vstupné mimo předplatné 420 Kč.

SMETANOVO TRIO

Smetanovo trio patří k nejprestižnějším současným českým souborům, ve složení Jitka Čechová, Jan Talich a Jan Páleníček si pro vás připravilo koncert K POCTĚ B. MARTINŮ (130 let od narození) a L. van BEETHOVENA (250 let od narození). Zazní také skladby Antona Stěpanoviče Arenského. Vstupné mimo předplatné 290 Kč.

FELIX SLOVÁČEK A F QUINTET

Saxofonista Felix Slováček, snad vůbec největší český mistr ve hře na tento nástroj. Do Frenštátu přijede společně se svým F Quintetem a představí nejoblíbenější kusy svého bohatého repertoáru. Vstupné mimo předplatné 490 Kč.

On-line aktivity:

Živé vysílání pořadu „Frenštát PO ZITIVNÍ“, ve kterém nikdy nezaslechnete jméno jednoho nejmenovaného viru, neuslyšíte tady pláč nad současnou situací ani fundované rozhovory s odborníky na předpověď budoucnosti. Nás zajímá to, co se děje pozitivního teď a tady, ať už jsou okolnosti jakékoli. Ve spolupráci s televizí Beskyd pro vás tento pořad připravují tři organizace, které v běžném životě mají v popisu práce kultivaci člověka – je to tedy ZUŠ Frenštát p/R, MěKS Frenštát a Astra, centrum volného času. KDY: nepravidelně, info na sociálních sítích všech zmíněných organizací ZÁZNAM: youtube kanál TVBESKYD, www.kulturfrenstat.cz

SÉRIE DOKUMENTŮ „PO STOPÁCH...“

Dokumentární cyklus o osobnostech našeho města vzniká ve spolupráci Města Frenštát pod Radhoštěm, Městského kulturního střediska, Muzea Novojičinska p. o. - Muzea Frenštát p. R., ZUŠ Frenštát pod Radhoštěm p. o., ASTRA, centra volného času a Turistického informačního centra.

Produkce: Městské kulturní středisko Frenštát pod Radhoštěm

Scénář a průvodce: Martin Trubač

Vyrobil: Jaroslav Jindra

1. díl – Albin Polášek / 2. díl – Josef Kalus / 3. díl – protektorátní Frenštát / 4. díl – Po stopách svatých /

5. díl – Po stopách Pohorské jednoty Radhošť

KDY: nepravidelně

ZÁZNAM: www.kulturfrenstat.cz / youtube kanál Dům kultury Frenštát p. R.

Rozhovory FRENŠTÁTSKÉ KNIHOVNY z čajovny Magnolia

od 25. února 2021 postupně zveřejňujeme rozhovory se zajímavými osobnostmi.

Rozhovory z čajovny:

- se spisovatelem **Oldřichem Šuleřem** o jeho knize „V očích měli plameny“ - věnované oběti Jana Zajíce.
- s cestovatelem a badatelem **Radkem Kublou** o tajemných naukách starověkých civilizací
- povídání s ilustrátorem **Adolfem Dudkem** nejen o jeho úžasné práci a vystoupeních
- s **Liborem Fojtíkem** o knize Trampové
- s fotografem a cestovatelem **Josefem Bosákem**
- se sinoložkou **Barborou Stachurovou**
- s cestovatelem, fotografem, filmařem a publicistou **Jiřím Kráčalíkem**

KDY: nepravidelně

ZÁZNAM: www.knihovnafrenstat.cz / youtube kanál DK Frenštát p. R.

NATÁČÍ A ZPRACOVÁVÁ: TV Beskyd

Knihovna:**OTEVŘENÍ knihovny od pondělí 19. dubna 2021**

Tímto dnem se ruší půjčování knih přes výdejní okénko, avšak rozvoz knih bude i na dále platit pro ty, kteří do knihovny nemohou nebo mají obavy.

ROZVOZ KNIH

KDY: úterý 17.00-19.00 / pátek 10.00-12.00 / okolní obce středa odpoledne a podvečer
KAM: Frenštát p. R., Trojanovice, Bordovice, Lichnov a Veřovice

CO JE NUTNÉ: platná čtenářská registrace a bydliště v konkrétních lokalitách

JAK: objednávka předem - tel.: 556 835 670 / e-mail: knihovna@mufrenstat.cz.

VRÁCENÍ KNIH: při dalším závozu nebo osobně po znovu otevření knihovny, do výdejního okénka nebo biblioboxu (schránky u knihovny)

ČTENÁŘSKÁ ŠTAFETA

Vybrali jsme pro vás 5 knih pro dospělé a 3 knihy pro děti. Ty jsou zabalené v obálce, takže do poslední chvíle netušíte, o jaký titul jde. Ke každé knize je připojený záznamový arch, kde můžete napsat, jak se vám kniha líbila. Po přečtení knihu nevrátíte do knihovny, ale vyberete někoho dalšího, komu by se mohla líbit nebo jej chcete zapojit a ten pak udělá to samé, knihu přečte, napíše své dojmy a pošle dál, dokud nebude záznamový arch plný a uvidíme, s čím se k nám pak do knihovny vrátí.

Knihu v obálce můžete předat dalšímu čtenáři třeba přes poštovní schránku. Nejenže dotyčného mile překvapíte, ale také mu tím dáte najevo, že na něj myslíte...

Výstava: VĚDA A VODA (Akademie Věd ČR)

Přístupnost dle aktuálních vládních opatření.

„Voda je na Zemi všudypřítomná. Výstava se snaží pomocí vody, jakožto jednotícího prvku, populární formou představit zajímavosti různých přírodovědných a technických oborů.“

KDY: květen 2021

KDE: knihovna / studovna

ČAS: během provozní doby knihovny

URČENO: pro všechny

VSTUPNÉ: zdarma

**Agenturní představení
velký sál frenštátského domu kultury**

21. 5. 2021 (náhradní termín) / 17.00 hod.

ŠTÍSTKO A POUPĚNKA - AŽ ŽIJÍ POHÁDKY!

Předprodej v síti Ticketportal v ceně 195 Kč. zakoupené vstupenky zůstávají v platnosti.

POŘADATEL: tel.: 777 018 010, e-mail: stistkopoupenska@gmail.com

22. 9. 2021 / 19.00 hod.

SVĚTÁCI

Notoricky známá filmová hudební komedie v divadelní úpravě. V režii L. Olšovského se na jevišti objeví stálí Divadelní společnosti Háta, ale i nové populární tváře.

POŘADATEL:

Mamut Agency, Tomáš Grepl, mamutagency@seznam.cz.

Předprodej www.ticketart.cz.

NÁHRADNÍ TERMÍN

- 6. října 2021

LADISLAV ŠPAČEK – Etiketa není věda

O etiketě vážně i vesele... Dvouhodinová one man show mistra etikety Ladislava Špačka, ve které shrne vše, co bychom měli znát, abychom se nechovali jako slon v porcelánu.

POŘADATEL:

Mamut Agency, Tomáš Grepl, mamutagency@seznam.cz.

Vstupenky zůstávají v platnosti, předprodej v síti TicketArt.

NÁHRADNÍ TERMÍN

- 23. března 2022

KAFE U OSMANYHO

Originální talkshow populárního módního návrháře kubánského původu Osmanyho Laffity. Osmany odhalí i to, co mělo zůstat utajeno! Moderuje: Eva Decastelo Účinkují: O. Laffita / Eva Decastelo / Michaela Gemrotová (nominována na cenu Thálie za muzikál Evita) / nebo Kamila Nýltová.

Pořadatel: Mamut Agency, Tomáš Grepl, mamutagency@seznam.cz. Vstupenky v ceně 390 Kč v předprodeji v síti TicketArt.

NÁHRADNÍ TERMÍN

- 30. 3. 2022, ve 20.00 hod.

PARTIČKA NA VZDUCHU

Původní termín - 17. 3. 2021. Skvělá improvizáční show tak jak ji všichni známe. Michal Suchánek, Richard Genzer, Michal Novotný, Jakub Kohák, hudebník Marián Čurko a moderátor Luděk Staněk vás vždy všechny rozesmějí. Vstupenky v ceně 550 Kč v síti Ticketstream.

Pořadatel: Martin Kapek, tel.: 733 510 162

Soutěžní otázka na květen

Kolik let zdobí Radhošť sousoší Cyrila a Metoděje a socha Radegasta?

Své odpovědi, včetně uvedení vašeho jména i adresy, popřípadě telefonního čísla, zasílejte do 15. května 2021 na adresu: Frenštátský zpravodaj, Dr. Parmy 254, 74401 Frenštát pod Radhoštěm, nebo emailem: frenstat.noviny@mufrenstat.cz. Z došlých odpovědí bude vylosován jeden soutěžící, který obdrží knihu, kterou si převezme v redakci FZ.

Odpověď na soutěžní otázku z minulého čísla:

Obnova amfiteátru začala před 10 lety

Výherce: Jaromíra Šebestová, Trojanovice

Vydejte se po medvědíh tlapkách poznat zajímavá místa v Beskydech

Vzhledem k nedostatku jiných možností se lidé snaží přesunout své aktivity do hor. V Beskydech se už tak exponovaná místa stávají ještě exponovanějšími. Beskydy ale nejsou jen Lysá hora a Pustevny. Pro ty, kteří si chtějí užít výlety i mimo tyto lokality, vybral spolek Beskydhost několik zajímavých tras. Ty nejzajímavější propojil značkami žlutého, oranžového, červeného, zeleného, modrého a černého medvěda. Hledáte-li tipy na výlety v okolí Beskyd, vydejte se společně s liškou po oranžových medvědíh tlapkách přes řeku Ostravici k peřejím nebo třeba podhůřím Čeladné po zelených tlapkách se zaječím průvodcem. Nemusíte se bát těžkých výstupů. Mírné převýšení, mnoho záchytných bodů a zvířecí průvodci zaručí, že je zvládne každý výletník.

Údolím Krásné

Je poměrně dlouhý (18 km), ale dá se rozdělit na 2 kratší: 14 km přes Kyčeru nebo osmi kilometrový přes Přelač. Doporučujeme přijet autobusem na zastávku Raškovic – hotel Ondráš (bus, MHD). Pak se vydat po červené turistické značce směr Husinec, Baštice, Kabát, Kyčera-sedlo a po zelené značce dolů k hlavní cestě. Dále se můžete podél cesty vrátit k hotelu Ondráš, nebo pokračovat po zelené značce směrem Krásná – rest. Rekreatant, odtud po žluté značce směr Na Přelači – háj. a po modré značce kolem kostela v Pražmě zpět k hotelu Ondráš (bus, MHD). 5:59 h 17,9 km. Parkování doporučujeme u hotelu Ondráš v Raškovicích nebo hotelu Travný či u kostela v Pražmě.

Přes Bezručův most

Pokud pojedete autem, můžete ho nechat u Bartkova jezu (hřiště), pak kolem řeky k Peřejím na Ostravici, pak přes Bezručův most a po oranžových tlapkách kolem chaty Ostrá k hotelu Sepetná. Tam bývá také otevřené občerstvovací okénko. Zpět doporučujeme z tlapek odbočit kolem vily Otto Eislera k evangelickému kostelu v Ostravici. Zpět k Bartkovu jezu se vydejte podél řeky. 2:09 h 6,8 km

K mohyle na Ivančenu

Od kostela Na Borové k penzionu U Pacošů, pak dále na Tanečnici a k mohyle na Ivančenu. Zpět doporučujeme jít přes Hradovou a po žlutých medvědíh tlapkách zpět ke

kostelu sv. Ignáce z Loyoly. 4:29 h 12,7 km

Přes Roubenku a Ondřejníček

Doporučujeme výlet vlakem a pěšky. Skalka a Ondřejník z Kunčic do Frýdlantu n. O. Z vlakového nádraží v Kunčicích pod Ondřejníkem absolvujete poměrně náročný výstup na Skalku. Z té si vychutnejte nádherný výhled a po modrých tlapkách přes Roubenku, Ondřejníček můžete zamířit k nádraží ve Frýdlantu nad Ostravicí. Pro ty, kteří si to chtějí prodloužit, existuje varianta jít ze sedla na vrchol Ondřejníku a dále přes Kubalanky k Frýdlantu. 4:08 h 11,4 km

Krkavčí stezka

Po červené krkavčí stezce od hráze Šance (parkování) přes Čupel, Mazák, památnou Lípu na Ujmiskách, k hrázi. Na této trase zaručně potkáte málo turistů. Chviléma se budete pohybovat v ptačí oblasti Beskyd. Zaparkovat můžete na Mazáku nebo u hráze přehrady Šance. 3:23 h 10 km

Skály nad údolím Mazáku

Zaparkovat můžete v oblasti Mazáku, pak po modré malebným údolím Mazáku kolem Dolních Mazáckých skal na Butořanku. Z Butořanky doporučujeme si udělat malý okruh kolem hory Smrčina, při kterém můžete prozkoumat Liščí díry – další skalní útvar. A kousek od Butořanky se ukrývají Horní mazácké skály a chata Tatránka. Z ní je krásný výhled na Smrk. Zpět navrhuje jít po červené turistické značce k Opičárně a od ní po červených tlapkách kolem Chaty Liptov zpět na Mazák.

Doporučujeme tento okruh: 3:53 h 11,2 km

Prozkoumejte obrázkovou stezku na Javořinku.

Zaparkovat můžete na Samčance, pak se vydat po modré turistické značce obrázkovým chodníkem na Javořinku, z té pak naučnou stezkou kolem Němčanky zpět. 3:14 h 9,8 km Nebo můžete z Javořinky pokračovat na Bílou a autobusem se dostat zpět na Samčanku. 3:26 h 10,5 km

Po liščí stezce

Zaparkovat můžete v areálu Golf & Ski Ostravice, pak jít po oranžové liščí stezce k restauraci Pod Smrčkem, po zelené zaječí stezce k mlékárně na Čeladné a pak zpět k areálu Golf & Ski Ostravice. Doporučujeme tento okruh: Ostravice Golf – Pod Smrčkem – Mlékárna – Ostravice Golf. 2:01 h, 6,2 km.

Po čapí stezce

Zaparkovat můžete ve Frýdlantě nad Ostravicí na odstavné ploše u koupaliště. Pak po černé čapí stezce kolem letiště ke kostelu v Malenovicích. Odtud po žluté medvědí stezce k Chatě pod Lysou, poté se kolem říčky Satiny po černé čapí stezce dostanete kolem YDYKSEBU a RS Budoucnost zpět do výchozího bodu. 3:03 h, 10,3 km. Okruh: Frýdlant nad Ostravicí – Malenovice kostel, Chata pod Lysou – Ski Malenovice – RS Budoucnost – Frýdlant n. O.

Medvědí skála

Zaparkovat můžete na Sepetné, v současné době bezplatně a občerstvit se u okénka. Doporučujeme tento okruh: Sepetná, Medvědí skála, Albinovo náměstí, Ostravská chata, Sepetná. 2:37 h 7,3 km

Medvědí tlapky získaly ocenění

Stezky Po medvědíh tlapkách jsou držitelem Ceny cestovního ruchu Turistické oblasti Beskydy-Valašsko a návštěvníci si je užívají již osm let.

A pro ty, kdo jste si ještě tlapky neprošli, zavedou vás za skrytými přírodními poklady Beskyd na téměř 100 km stezek, které jsou označeny šesti zvířecími symboly. Výlety po nich zvládnou i méně zdatní turisté a řada tras je i bezbariérová, vhodná pro vozíčkáře nebo kočárky. Vyznačeným cílům to však neubírá na atraktivitě. Návštěvníky čekají hluboké lesy, louky plné květin,

vodopády, peřeje nebo skály s širokými rozhledy do beskydské krajiny. Barevné značky s ušima zvířátek propojují 4 podhorské obce – Ostravici, Malenovice, Čeladnou a Novou Ves. Trasy jsou koncipované jako okruhy, které mají okolo 15 km. Všechny se ale dají zkrátit tak, že lze absolvovat třeba jejich polovinu, nebo ujit jen dva, tři kilometry.

–red–

Ohlédnutí za uplynulými týdny

Seniory potěšily dopisy od dětí

Frenštátská knihovna iniciovala mezigenerační projekt Dopisy babičce a dědečkovi, v rámci něhož napsali žáci gymnázia dopisy klientům Domova Hortenzie. Do projektu, jehož primárním cílem bylo propojit svět dětí a seniorů a pomoci především druhé skupině překonat období sociálního odloučení, se zapojili také pracovníci domova. „Z celého srdce děkujeme studentům za jejich krásná slova, která po přečtení dopisu zahřála všechny klienty na srdci i na duši. Jejich tváře ozdobil úsměv i slza v oku. Všechny překvapilo, kolik laskavých slov děti vepsaly do svého dopisu. Některé dopisy jsme si četli na společných odpoledních setkáních a naše klienty napadlo, že by některým dětem rádi odepsali,“ uvedla Kristýna Brabcová, aktivizační pracovnice domova. —red—

TV Beskyd natáčela medailon s paní Mahulenou Parmovou

TV Beskyd pro město Frenštát p. R. a Trojanovice natáčí medailony významných osobností. V dubnu si redaktor Lukáš Španihel povídal s paní Mahulenou Parmovou.

Mahulena Parmová s Milošem Šimurdou

„Natáčeli jsme s 97 letou paní Mahulenou Parmovou. Jak vidí svět žena, které Němci umučili tatínka ve 2. světové válce, pak se radovala z osvobození Rudou armádou, v padesátých letech sebrali komunisté její rodinné majetky, v roce 1968 obsadili její zem Rusové, po roce

1989 jí demokratický režim komplikoval návrat zabaveného rodinného jmění? Jedna z vět, která mě zaujala. „Ještě, že teď máme aspoň kousek svobody.“ Ty dvě hodiny byly prý málo, příště mi to dopoví. Těším se a hlavou mi zní muzika ze seriálu Zdivočelá země.“ —red—

Jan Čep, Pavel a Mahulena Parmovi u kapličky sv. Marka

Děti si užily cestu za velikonočním pokladem

Začátkem dubna se vydaly děti na dobrodružnou cestu za velikonočním pokladem. Prošli si zajímavá

místa ve městě a nacházely indicie, které je navedly k místu, kde byla ukryta truhla s pokladem. —red—

Výstava o historii města je k vidění v Havlíčkově ulici

Venkovní výstavu Pohled do historie města Frenštátu pod Radhoštěm, kterou si mohou zájemci prohlédnout na rohu přístavby radnice v Havlíčkově ulici, instalovaly v polovině dubna pracovníci frenštátského Informačního centra. Výstava připomíná několik historických výročí a milníků města.

—red—

Expozici si můžete prohlédnout do 20. května 2021

O náš dokument „Po stopách...” projevila zájem stanice Czech-American TV

Naše město oslovili pracovníci televizní stanice Czech-American TV (CATV USA), která vysílá na území Spojených států amerických vzdělávací pořad o českých a moravských regionech.

„CAVT USA projevila zájem o dokumentární cyklus „Po stopách...“, který se zaměřuje na místa, která jsou stopami významných osobností, organizací i událostí v našem městě a okolí. Každý díl dokumentu má krátkou, svižnou 5-6 minutovou stopáž. Průvodcem po místech, která tématicky souvisí s obsahem daného dílu je Martin Trubač. Seriál vzniká v rámci projektu „Frenštát Po Zitivní“ v úzké spolupráci Městského kulturního střediska, Muzea Novojičínska – Muzea Frenštát, Studia OKO Jaroslava Jindry i dalších organizací. V dubnu se natáčela na Pustevnách poslední část této pětidílné řady, ve které se tvůrci vydali „Po stopách Pohorské jednoty Radhošť“. V těchto dnech doplňujeme seriál o anglické titulky, okomentovala nově vznikající partnerství Ludmila Žárská, pracovnice odboru vnějších vztahů.

CATV USA vysílá na území Spojených států amerických pořad

o českých a moravských regionech a jejich kulturním dědictví již od roku 2003. Toto veřejné a nekomerční vysílání sleduje pravidelně každý týden na kabelové televizi více než 2,5 milionu domácností v šedesáti amerických městech. A díky internetovému streamu a vysílání v anglickém jazyce oslovuje další desítky tisíc diváků z různých koutů světa.

„Pořad je u amerických diváků stále více oblíbený. Na redakční mail nám pravidelně chodí skvělé ohlasy, většinou přímo s vazbou na odvysílání pořadu. Někteří nám své nadšení sdělují přímo po telefonu. Obzvláště emotivní jsou pak reakce u Američanů, kteří mají české kořeny, ač mnohdy velmi vzdálené. Dotazují se na podrobnější informace k odvysílání pořadů i proto, že mnozí z nich rovněž plánují návštěvu České republiky a prezentovaných regionů,“ hodnotí pozitivní reakce diváků John Honner, ředitel Czech-American TV.

Velký podíl na kráse obnovené útulny mají restaurátoři. Při obnově výmalb vycházeli z dobových fotografií

„Cílem televizní stanice je rozšíření povědomí o České republice, jejích regionech, památkách a kultuře. Vysílání má formu videodokumentů, které jsou doprovázeny anglickým výkladem. Kromě reportáží o zajímavých místech se věnují také českým tradicím, folklóru nebo vaření typických českých pokrmů. Dnes se o produkci televizních pořadů stará více než

čtyřicetiletý tým dobrovolníků z řad mediálních profesionálů, studentů i pedagogů z USA i ČR. K osvětě České republiky přispívá naše organizace, ale i prostřednictvím dalších aktivit, jako je například projekt hledání českých předků a jejich kořenů,“ doplnila Adéla Brožová, Project Assistant CATV USA.

Romana Stejskalová

Pohorská jednota Radhošť oslavila 137 let od založení. Nejstarší turistický spolek v zemi stál za budováním staveb Maměnky a Libušina

Natáčelo se na Pustevnách, Horečkách a na frenštátském náměstí

Dubnové natáčení dokumentu Po stopách věnované Pohorské jednotě Radhošť bylo mrazivé